

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΠΟΠΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΝΤΡΗ

Α.Μ.: 5072

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 14/09/2010

ΔΗΛΩΣΗ

Βεβαιώνω ότι η παρούσα πτυχιακή εργασία εκπονείται στα πλαίσια του πτυχιακού προγράμματος σπουδών του τμήματος Τουριστικές Επιχειρήσεις και έχει ως σκοπό να διερευνήσει την παρούσα κατάσταση του Κυπριακού Τουρισμού την εξέλιξη του σύμφωνα με την οικονομική κρίση που επικρατεί αλλά και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που θα προκύψουν . Προετοιμάστηκε ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του τμήματος Τουριστικές Επιχειρήσεις του Τ.Ε.Ι Κρήτης και δεν έχει υποβληθεί σε οποιοδήποτε άλλο ίδρυμα στο πλαίσιο απόκτησης εκπαιδευτικού τίτλου.

Τέλος βεβαιώνω ότι όλες οι δευτερογενείς πηγές και πληροφορίες που χρησιμοποιήθηκαν για την μελέτη αυτή, είναι πλήρως αναγνωρισμένες μέσω αντίστοιχων βιβλιογραφικών αναφορών.

Αντωνίου Άντρη
ΣΕΠΤΕΜΡΙΟΣ 2010

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστίες εκφράζω στον καθηγητή μου κ. Αντώνιο Φραγκούλη για την ανάθεση του θέματος και για την καθοδήγησή του, καθώς και για την αμέριστη υποστήριξη και βοήθεια που μου πρόσφερε καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας πτυχιακής εργασίας.

Ακόμη θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Επιθεωρήτρια στο Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού κ. Ελίνα Χριστοφίδου για τις πολύτιμες συμβουλές, πληροφορίες και βοήθεια που μου έδωσε για την ολοκλήρωση της μελέτης αυτή και τον Δασικό Λειτουργό στον Τμήμα Δασών, Κύπρου κ. Χριστόδουλο Χριστοδούλου για τις πληροφορίες όσο αφορά τα γεωφυσικά χαρακτηριστικά της Κύπρου.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς και τους φίλους μου οι οποίοι με στήριξαν στην προσπάθεια μου για την περάτωση της μελέτης αυτής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Σκοπός και Δομή της Εργασίας.....	σελ.4-5
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:</u> Υφιστάμενη Κατάσταση του Κυπριακού Τουρισμού.....	σελ.5-29
1.1 Εισαγωγή.....	σελ.5-6
1.2 Γεωφυσικά χαρακτηριστικά του Κυπριακού Τουρισμού.....	σελ.6-9
1.3 Ανάλυση SWOT.....	σελ.9-19
1.3.1 Πλεονεκτήματα.....	σελ.9-10
1.3.2 Αδυναμίες	σελ.10-11
1.3.3 Απειλές	σελ.12
1.3.4 Ευκαιρίες	σελ.12-13
1.3.5 Ανταγωνισμός	σελ.13
1.3.6 Χειμερινός ανταγωνισμός	σελ.14-15
1.3.7 Τουριστικών προϊόν.....	σελ.15-19
1.4 Μορφές/ Κατηγορίες Τουρισμού.....	σελ.19-25
1.5 Κυριότερες Αγορές.....	σελ.25-27
1.6 Επίλογος	σελ.27
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:</u> Επιπτώσεις του Κυπριακού Τουρισμού.....	σελ.28-39
2.1 Εισαγωγή.....	σελ.28
2.2 Οικονομικές Επιπτώσεις.....	σελ.28-29
2.3 Κοινωνικές Επιπτώσεις.....	σελ.29-34
2.4 Περιβαλλοντικές επιπτώσεις.....	σελ.34-38
2.5 Πολιτιστικές Επιπτώσεις.....	σελ.38-39
2.6 Επίλογος.....	σελ.39
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:</u> Στρατηγική του Τουρισμού στην Κύπρο.....	σελ.39-53
3.1 Όραμα και στόχοι.....	σελ.39-41
3.2 Στρατηγικό Σχέδιο ΚΟΤ.....	σελ.41-42
3.3 Προώθηση του Τουριστικού Προϊόντος.....	σελ.42-51
3.4 Αποτελέσματα.....	σελ.51-53
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:</u> Προοπτικές.....	σελ.53-55
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:</u> Επίλογος –Τελικά Συμπεράσματα.....	σελ.55-57
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:</u> Χάρτες –σχεδιαγράμματα-πίνακες.....	σελ.58-62
Βιβλιογραφία-Πηγές.....	σελ.63-65

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Η Κύπρος είναι ένα ποικιλόμορφο νησί με τουριστικά ανεπτυγμένο παραλιακό μέτωπο. Έχει πλούσια ιστορία και παράδοση, αρχαιολογικούς χώρους, πολιτιστικά και θρησκευτικά μνημεία. Διαθέτει πλούσια χλωρίδα και πανίδα με μεγάλο αριθμό ενδημικών ειδών. Η μελέτη αυτή βασίστηκε στα αυτά δεδομένα.

Σκοπός της μελέτης είναι:

- η πλήρης ανάλυση της ανατομίας του Κυπριακού τουρισμού,
- η υφιστάμενη κατάσταση δηλαδή τα γεωφυσικά χαρακτηριστικά της Κύπρου
- η επεξεργασία και οριστικοποίηση της στρατηγικής του τουρισμού στην Κύπρο.

Βασικά η πτυχιακή αυτή θέτει σκοπό να μελετήσει την κατάσταση της Κύπρου με τα σημερινά δεδομένα. Τα υπέρ και τα κατά τη δεδομένη στιγμή. Να μελετήσει και να εισηγηθεί την στρατηγική που πρέπει να ακολουθήσει για την αύξηση του αριθμού τουριστών. Σε τι θα πρέπει να επικεντρωθεί πέραν της αύξησης του αριθμού των τουριστών λαμβάνοντας υπόψη τις εργασιακές συνθήκες καθώς επίσης την όσο καλύτερη διαβίωση των τουριστών που επισκεπτονται το νησί για ένα ταξίδι ηρεμίας, διασκέδασης και χαλάρωσης σε ένα τόπο με σωστές συνθήκες διαβίωσης.

Η εργασία αποτελείται από 7 κεφάλαια συμπεριλαμβανομένου του παρόντος. Το κάθε ένα αναλύεται όπου χρειάζεται και τέλος παρουσιάζει τα συμπεράσματα του κάθε κεφαλαίου. Επίσης περιλαμβάνει διαγράμματα στα οποία βασίστηκε η έρευνα.

Το **πρώτο κεφάλαιο** αναφέρεται στην υφιστάμενη κατάσταση της Κύπρου δηλαδή

- στα γεωφυσικά χαρακτηριστικά της Κύπρου,
- τι είναι αυτό που κάνει την Κύπρο ιδανικό τουριστικό προορισμό,
- ποια είναι τα στοιχεία που προσελκύουν τους τουρίστες να θέλουν να έρθουν στην Κύπρο,
- οι αδυναμίες, οι απειλές οι ευκαιρίες και ο ανταγωνισμός που υπάρχει (swot).
- Γίνεται αναφορά στις κυριότερες μορφές /κατηγορίες του τουρισμού
- είναι αυτά που ο κάθε επισκέπτης θέλει να αξιοποιά τον χρόνο του και όχι μόνο.
- Τέλος γίνεται αναφορά στις κυριότερες τουριστικές αγορές με αναφορά στους επισκέπτες με τις περισσότερες αφίξεις όλων των εποχών.

Στο **δεύτερο κεφάλαιο** γίνεται αναφορά στις αρνητικές επιπτώσεις σε όλους τους τομείς του Κυπριακού τουρισμού .

Το **τρίτο κεφάλαιο** αναφέρεται στην στρατηγική του Κυπριακού Τουρισμού. Με έμφαση στους στόχους, το στρατηγικό σχέδιο, την στρατηγική προώθησης τουριστικού προϊόντος, προτεινόμενα ειδικά τουριστικά προϊόντα και τέλος στα αποτελέσματα των πιο πάνω.

Μέσα από το **τέταρτο κεφάλαιο** γίνεται προσπάθεια να αναλυθεί και να προδιαγραφεί το μέλλον του τουρισμού στην Κύπρο και πως ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού θα το επιτύχει.

Τέλος με όσα αναφέρονται και αναλύονται πιο πάνω εξάγονται τα τελικά συμπεράσματα για την εξέλιξη του τουριστικού προϊόντος στην Κύπρο ώστε να διαφανεί ένα το τουριστικό προϊόν της Κύπρου είναι επαρκές και ελκυστικό. Επίσης γίνεται προσπάθεια να αναλυθεί η μελλοντική διαμόρφωση της τουριστικής κίνησης για τα επόμενα χρόνια καθώς επίσης να αναφερθούν τα προβλήματα και οι ανησυχίες των τουριστικών επιχειρηματιών της Κύπρου,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κύπρος είναι το τρίτο μεγαλύτερο σε έκταση νησί της Μεσογείου και ο στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να αναλύσει την υφιστάμενη κατάσταση της Κύπρου εσωτερικά και εξωτερικά όπως είναι τώρα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είναι το πιο γνωστό νησί της περιοχής λόγω της πλούσιας φύσης αλλά και για τις απaráμιλλες ομορφιές του. Μπορεί κάθε τουρίστας να απολαμβάνει ένα πολύ ευχάριστο κλίμα με ζεστά, ξηρά καλοκαίρια και ήπιους χειμώνες . Η Κύπρος έχει πλούσια ιστορία και με πολλές και διάφορες πολιτιστικές επιρροές πολλοί πολιτισμοί και κατακτητές επηρέασαν τον πολιτισμό του νησιού. Τα πιο πάνω θα αναλυθούν στην πρώτη ενότητα ενώ στην συνέχεια στην τρίτη

υποενότητα αναγράφονται όλα τα στοιχεία για τον κυπριακό τουρισμό με την ανάλυση SWOT.

Δεν θα μπορούσε να παραλειφθεί στο κεφάλαιο αυτό οι μορφές και οι κατηγορίες του Κυπριακού τουρισμού οι προοπτικές που υπάρχουν και τι είναι αυτό που θα ελκύσει τους τουρίστες. Τέλος από την πλευρά της γεωγραφικής τμηματοποίησης της αγοράς εντοπίστηκαν οι χώρες που μπορούν να αποτελέσουν χώρες πηγές τουρισμού στην Κύπρο.

1.2 ΓΕΩΦΥΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ:

Η Κύπρος έχει μεσογειακό κλίμα με κύρια χαρακτηριστικά το ζεστό και ξηρό καλοκαίρι από τα μέσα του Μάη ως τα μέσα του Σεπτεμβρίου, το βροχερό αλλά ήπιο χειμώνα από τα μέσα του Νοεμβρίου ως τα μέσα του Μάρτη και τις δυο ενδιάμεσες μεταβατικές εποχές, το φθινόπωρο και την άνοιξη.

Η μορφολογία του εδάφους και το γεγονός ότι η Κύπρος περιβάλλεται από θάλασσα επηρεάζουν τις κλιματολογικές της συνθήκες.

Η διάρκεια της ηλιοφάνειας είναι μεγάλη σ' ολόκληρο το χρόνο και ιδιαίτερα το καλοκαίρι που φτάνει κατά μέσο όρο στις 11,5 ώρες την ημέρα. Οι κυπριακές ακρογιαλιές παρουσιάζουν εναλλασσόμενη εικόνα βράχου και αμμουδιάς, με πολυάριθμα ακρωτήρια και όρμους

Το ορεινό συγκρότημα της νότιας οροσειράς καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος του νοτιοδυτικού τμήματος και του κέντρου, ονομάζεται δε οροσειρά Τροόδους από την ομώνυμη ψηλότερη κορυφή (1.952 μέτρα), την κορυφή του Κυπριακού Ολύμπου. Στην οροσειρά του Τροόδους βρίσκονται και τα περισσότερα δάση, κυρίως από πεύκα αλλά και άλλα δασικά δέντρα, όπως κυπαρίσσια, βελανιδιές, κέδροι.

Μεταξύ των δυο οροσειρών βρίσκεται η εύφορη πεδιάδα της Μεσαορίας που εκτείνεται από την περιοχή Μόρφου στα βορειοδυτικά μέχρι τις ανατολικές ακτές.

Ο φυσικός πλούτος του νησιού είναι αποτέλεσμα της εξέλιξης των ειδών μέσα από το

χρόνο, των ιδιαίτερων εδαφοκλιματικών συνθηκών, της γειτνίασης με τρεις ηπείρους, της μακρόχρονης απομόνωσης ως νησί, καθώς και της επίδρασης του ανθρώπου. Το κυπριακό ανάγλυφο και η ποικιλία εναλλασσόμενων τοπίων όπως βουνά, πεδιάδες, κοιλάδες, γκρεμοί, φαράγγια, σπηλιές, αλυκές, απόκρημνες ακτές, καθώς και η τοπική κλιματική ποικιλία, βοήθησαν στη δημιουργία άφθονων βιοτόπων που φιλοξενούν και ικανοποιούν τις απαιτήσεις πολυάριθμων ειδών του φυτικού και ζωικού κόσμου.

Το περιβάλλον της Κύπρου επηρεάστηκε σημαντικά μέσα στις χιλιετίες που ακολούθησαν την εμφάνιση των πρώτων πολιτισμών στο νησί, πριν περίπου 9.000 χρόνια.

Η έντονη ανάπτυξη η οποία υποχρεωτικώς ακολούθησε τα γεγονότα του 1974 δεν είχε την πολυτέλεια, αρχικά, να λάβει υπόψη και την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά μόνο την αμεσότατη και επιτακτική ανάγκη στέγασης των 200.000 προσφύγων και επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας. Ως αποτέλεσμα προκλήθηκαν στην πορεία σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον της Κύπρου.

Σήμερα, τα πράγματα αλλάζουν με γρήγορους ρυθμούς. Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει φέρει τον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος στο προσκήνιο. Τα θέματα περιβάλλοντος αποτελούν, πια, πολιτική προτεραιότητα για την Κύπρο.

Στην Ευρώπη έχουν δρομολογηθεί διαδικασίες και έχουν ψηφιστεί νόμοι, οι οποίοι φέρουν την προστασία του περιβάλλοντος ως πρωταρχικό στόχο της κοινωνίας των πολιτών.

Το θεσμικό αυτό πλαίσιο, το λεγόμενο Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, έχει υιοθετήσει και η Κύπρος και ως πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει περιλάβει στη νομοθεσία της περισσότερες από 300 Οδηγίες και Κανονισμούς και αρκετά προγράμματα δράσης που αφορούν θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.

Πολιτισμός / Κουλτούρα

Η Κύπρος έχει να παρουσιάσει μια ιστορία πέραν των 11.000 χρόνων. Το πέρασμα 11 χιλιετιών έχει χαρίσει στο νησί μία απίστευτα πλούσια κληρονομιά και ένα αξιοζήλευτο πολιτισμό. Ενδεικτικό της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού είναι το γεγονός ότι η ΟΥΝΕΣΚΟ έχει περιλάβει στον επίσημο κατάλογό της, για την Παγκόσμια Κληρονομιά Πολιτιστικών και Φυσικών Θησαυρών, τις αρχαιότητες της Πάφου, της Χοιροκιτίας και εννιά Βυζαντινές εκκλησίες του Τροόδους.

Παρά το γεγονός ότι στη μακραίωνη ιστορία της αντιμετώπισε πολλούς κατακτητές, η Κύπρος ανέπτυξε και για χιλιάδες χρόνια διατήρησε το δικό της πολιτισμό, αφομοιώνοντας τις κάθε είδους επιδράσεις που δέχτηκε. Και παρέμεινε κέντρο ελληνικού πολιτισμού, με μερικά ιδιάζοντα χαρακτηριστικά.

Με την πάροδο των χρόνων, έχει διαμορφωθεί και η ιδιαιτερότητα της ταυτότητας και του χαρακτήρα των ίδιων των Κυπρίων. Ο λαός της Κύπρου είναι εργατικός, φιλοπρόοδος, μορφωμένος και προπαντός ανοιχτόκαρδος και καταδεκτικός. Η γνήσια φιλοξενία είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα όλων των Κυπρίων και ιδιαίτερα των ανθρώπων της υπαίθρου.

Σήμερα η Κύπρος, μια εκσυγχρονισμένη πλέον χώρα, και ενταγμένη στην ευρωπαϊκή οικογένεια, αποτελεί, μέσα από την ιστορική και την αρχαιολογική της κληρονομιά, μια ζωντανή μαρτυρία των καταβολών του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Ο λαός της, έχει καταφέρει να συνδυάσει την περήφανη αρχαία της ιστορία και πολιτιστική κληρονομιά με μια υπερσύγχρονη υποδομή και ένα κοσμοπολίτικο τρόπο ζωής.

Η ζωή στην Κύπρο, μέσα από την κουλτούρα του λαού της, εκφράζει πλούσια δραστηριότητα σε όλους τους τομείς της πολιτιστικής ζωής, όπως, τη λογοτεχνία και την ποίηση, τις εικαστικές τέχνες και την καλλιτεχνική φωτογραφία, το θέατρο και τον κινηματογράφο, τη μουσική και το χορό, τον αθλητισμό και άλλα.

Το κράτος ενθαρρύνει και στηρίζει την ανάπτυξη σύγχρονων πολιτιστικών και αθλητικών εγκαταστάσεων, τόσο για σκοπούς εσωτερικής καλλιέργειας και πνευματικής ανάπτυξης, όσο και για σκοπούς ψυχαγωγίας και άθλησης. Αυτό

εκφράζεται και μέσα από την κρατική μέριμνα και οικονομική αρωγή στις διάφορες οργανώσεις, σωματεία, και πολιτιστικούς συλλόγους για συνεχή πρόοδο, ανάπτυξη και αξιοποίηση του έμφυτου υλικού και ιδιαίτερα της νεολαίας.

Στην Κύπρο ο τουρίστας θα ανακαλύψει τον ολοκληρωμένο τουριστικό προορισμό, τη σύγχρονη τουριστική υποδομή, τις σαγηνευτικές παραλίες, τα δροσερά δάση, τις εύοσμες κατάσπαρτες με αμπελώνες και ελαιώνες βουνοπλαγιές και τις κατάφυτες με εσπεριδοειδή πεδιάδες.

Γραφικά πετρόκτιστα χωριουδάκια όπου το γλυκό κρασί και η ζιβανία κυλούν ελεύθερα με την κουβεντούλα στο χωριάτικο καφενείο. Ένας ανέμελος τόπος όπου η διαχρονική καλοσύνη και έμφυτη φιλοξενία του λαού είναι και στις μέρες μας αισθητή και χειροπιαστή.

Από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας ο τουρισμός διαδραμάτιζε σημαντικό ρόλο στην οικονομία του τόπου, ενώ από το 1960 η Κύπρος έγινε ένα από τα κυριότερα τουριστικά κέντρα της Μεσογείου, μετά από μια ραγδαία και συνεχή ανάπτυξη.

Η Κύπρος, λόγω της καταλληλότητας του προϊόντος της, της γεωγραφικής της θέσης και των κλιματολογικών της συνθηκών, έχει τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει ομάδες ειδικών ενδιαφερόντων, αλλά παράλληλα να εμπλουτίσει με τα ειδικά προϊόντα που διαθέτει την τουριστική εμπειρία των περιηγητών που έρχονται στο νησί για τον ήλιο και τη θάλασσα.

Με βάση τη Στρατηγική Τουρισμού μέχρι το 2010 δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, όπως Συνέδρια και Τουρισμός Κινήτρων, Πολιτιστικός Τουρισμός, Αθλητικός Τουρισμός, Περιπατητικός και Ποδηλατικός Τουρισμός, Κρουαζιέρες.

Ιδιαίτερα στα θέματα του Πολιτιστικού Τουρισμού η Κύπρος έχει να αναδείξει μοναδικά χαρακτηριστικά και αξιοθέατα που οφείλονται στην ιστορία της των 11 χιλιετιών και στη θέση της στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων.

1.3 ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

1.3.1 Πλεονεκτήματα:

Με την ανάπτυξη του τουρισμού ενισχύεται η οικονομία του κράτους αλλά και των τοπικών κοινοτήτων. Ο τουρισμός συμβάλει στην αποκέντρωση και ειδικά στην καταπολέμηση της αστυφιλίας ενώ αποτελεί μέσο μεταφοράς και διάδοσης πληροφοριών σχετικά με τα ήθη και τα έθιμα και τον τρόπο ζωής διαφόρων πολιτισμών. Επιπρόσθετα η ανταλλαγή απόψεων, η κατανόηση και διάδοση νέων ιδεών και αντιλήψεων, έχουν αποτέλεσμα την μετατόπιση της κυπριακής κοινωνίας από μερικά παλαιά θέματα όπως το περιβάλλον, τα οποία αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των ντόπιων.

Τα δυνατά σημεία είναι:

- Οι ωραίες παραλίες της Κύπρου.
- Το κλίμα που επικρατεί και αυτό αρέσει στους τουρίστες.
- Η ποιότητα διαμονής. Παρόλο που η Κύπρος είναι ένα μικρό νησί διαθέτει ένα μεγάλο αριθμό ξενοδοχείων 4 και 5 αστέρων τα οποία αναβαθμισμένα συνεχώς με spa γήπεδα, γκολφ, τένις και ότι άλλο χρειάζεται για την κάλυψη αναγκών των τουριστών.
- Είμαστε ασφαλισμένη χώρα, δεν έχουμε τρομοκρατικές ενέργειες εμπρησμούς και κλοπές και αυτό είναι θετικό για εμάς .
- Υπάρχει ποικιλία στο τουριστικό προϊόν π.χ παραλίες και βουνά
- Η δημιουργία του νέου αεροδρομίου

1.3.2 Αδυναμίες:

Η προσέλκυση << φτηνού >> μη ποιοτικού τουρισμού, όπως διαφάνηκε τόσο από την ποιοτική όσο και από την ποσοτική έρευνα, προκαλεί αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις στην κυπριακή κοινωνία. Έχει εντοπιστεί ότι η αστυνόμευση δεν επαρκεί στην τουριστική βιομηχανία ενώ οι όροι εργασίας των εργαζόμενων στον τομέα είναι αντικοινωνικοί. Επιπλέον, οι αρνητικές επιπτώσεις που έχουν επέλθει, τόσο στο φυσικό όσο και στο δομημένο περιβάλλον, είναι πολλές ενώ η μικρή έως μηδαμινή

εκπαίδευση και ανάπτυξη του προσωπικού προκαλεί προβλήματα και προστριβές στο χώρο εργασίας. Έχει παρατηρηθεί ότι υπάρχει έλλειψη ότι υπάρχει έλλειψη δεικτών παρακολούθησης διαφόρων σημαντικών χαρακτηριστικών του τομέα π.χ εγκληματικότητας, ενώ παράλληλα τίθεται το ζήτημα της άνισης γεωγραφικής κατανομής των κοινωνικοοικονομικών οφελών. Σημαντική αδυναμία θεωρείται και ο εποχικός χαρακτήρας των επαγγελμάτων που σχετίζονται με την τουριστική βιομηχανία ενώ οι προστριβές μεταξύ ντόπιων κατοίκων και τουριστών μετά από κατανάλωση αλκοόλ επιδρά αρνητικά στην κοινωνική δομή του τόπου.

Τέλος η εργοδότηση φτηνού ξένου εργατικού δυναμικού έχει ως αποτέλεσμα την αλλοίωση της ταυτότητας του τουριστικού προϊόντος που προσφέρεται από την Κύπρο. Συγκεκριμένα , οι άλλοτε φιλόξενοι και γεμάτοι ενθουσιασμό και ευγένεια εργαζόμενοι έχουν αντικατασταθεί στις περισσότερες περιπτώσεις με απρόσωπες φυσιολογικές παροχής υπηρεσιών, με στόχο το κέρδος και όχι τη μοναδική και ειλικρινή εξυπηρέτηση των επισκεπτών. Επιπλέον, το πρόβλημα της ανεργίας μεγεθύνεται αφού οι εργοδότες επιδεικνύουν ιδιαίτερη προτίμηση στους ξένους εργαζόμενους λόγω χαμηλού μισθού, έτσι οι ξένοι αντικαθιστούν το ντόπιο εργατικό δυναμικό προκαλώντας περαιτέρω κοινωνικά προβλήματα.

Οι κυριότερες αδυναμίες είναι:

- Έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού και εργοδότηση ως επί το πλείστον ξένου εργατικού δυναμικού. Οι ξένοι εργάτες δεν έχουν την κουλτούρα του τόπου, δεν έχουν την φημισμένη κυπριακή κουλτούρα δηλαδή να τραβήξουν κόσμο να τους πείσουν και ότι άλλο πρέπει.
- Προσέλκυση φτηνού ποιοτικού τουρισμού συγκεκριμένα στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου. Υπάρχει μεγάλη πίεση για χαμηλές τιμές. Οι τουριστικοί πράκτορες πουλούν τα τουριστικά πακέτα σε χαμηλές τιμές στους ξενοδόχους σε χαμηλής ποιότητα ξενοδοχείου. Οι ξενοδόχοι προσελκύουν τον φθηνό χαμηλό τουρισμό.
- Η παγκόσμια οικονομία επηρέασε πρώτα την Αγγλία που είναι για το νησί η βασική τουριστική αγορά.
- Ακριβός προορισμός
- Εποχικότητα: μικρή τουριστική περίοδος

- Ανεπαρκής δημόσιες συγκοινωνίες

1.3.3 Απειλές:

Η υπερεξάρτηση της κυπριακής οικονομίας τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο από τον τουρισμό καθώς και η απορρόφηση από τον τομέα μεγάλου μέρους του εργατικού δυναμικού μπορεί να δημιουργήσει αρκετά προβλήματα στο μέλλον.

Επιπλέον, η εγκατάλειψη αγροτικών δραστηριοτήτων για εργασία στην τουριστική βιομηχανία οδηγεί στο μαρασμό της υπαίθρου. Η άναρχη ανάπτυξη και εκποίηση περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών με στόχο την τουριστική εκμετάλλευση, η απώλεια παραθαλάσσιων περιοχών καθώς και η πολεοδομική αλλοίωση, παρουσιάζονται ως άλλες απειλές. Παράλληλα, υπεισέρχεται ο κίνδυνος της αλλοίωσης των δημογραφικών χαρακτηριστικών των κοινοτήτων υποδοχής αλλά και η αλόγιστη υιοθέτηση ξένων προτύπων και κώδικα συμπεριφοράς, κυρίως από τους νέους. Η τυποποίηση λόγω εμπορευματοποίησης καθώς και η αλλοίωση παραδοσιακών στοιχείων των κοινοτήτων υποδοχής υποσκιάζουν την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Ο τουρισμός έχει συμβάλει άμεσα στην εμπορία διακίνηση και χρήση ναρκωτικών, θανάσιμος κίνδυνος που τριγυρίζει κυρίως τους νέους. Άλλη παράμετρος η οποία απειλεί όχι μόνο τους ξένους επισκέπτες αλλά και τους ντόπιους είναι το φαινόμενο της αισχροκερδείας το οποίο η ίδια η αγορά δεν έχει καταφέρει ακόμα να αποβάλλει αποτελεσματικά. Πολλές φορές οι ξένοι επιδρούν αρνητικά στις αξίες των ντόπιων και προβάλλουν ανάρμοστη για τα κυπριακά δεδομένα, κοινωνική συμπεριφορά.

Τέλος, αλλά με πολύ μεγάλη σημασία, εμφανίζεται η απειλή της αλλοίωσης της ταυτότητας του άλλοτε πετυχημένου και γνήσιου τουριστικού προϊόντος.

Ο προορισμός τώρα είναι εξαρτημένος από τουριστικά πακέτα και ναύλα και γι' αυτό είμαστε ακριβός προορισμός(αεροπορικές εταιρείες).

1.3.4 Ευκαιρίες:

Μέσα από τα πλεονεκτήματα, τις αδυναμίες και τις απειλές προβάλλουν οι ακόλουθες ευκαιρίες:

Καταρχήν σημαντική είναι η ευαισθητοποίηση των κατοίκων και των τοπικών αρχών για διαφύλαξη και αναβάθμιση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Μετά υπάρχει η δυνατότητα, αξιοποίησης και αναβίωσης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς καθώς και η αναβίωση παραδοσιακών επαγγελμάτων και προϊόντων. Η αξιοποίηση των εσόδων μπορεί να βοηθήσει στην προώθηση αναπτυξιακών έργων και έργων κοινής ωφέλειας. Επίσης, η παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη της ιδιωτικής επενδυτικής πρωτοβουλίας παρουσιάζεται σαν ευκαιρία για ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. Άλλες προοπτικές είναι η ανάπτυξη της υπαίθρου καθώς και η αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος ως μέσο βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων του νησιού.

Με την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση αρχίσαμε να αντλούμε επιδόματα για την ανάπτυξη του τουριστικού αναβαθμισμένου προϊόντος κυρίως της υποδομής. Δεν χρειάζεται όμως περετέρο αναβάθμιση της τουριστικής υποδομής.

1.3.5 Ανταγωνισμός:

Η Κύπρος έχει να αντιμετωπίσει πολύ σκληρό συναγωνισμό από φθηνότερους προορισμούς, κυρίως εκτός ΕΕ, και έχουν καλύτερο κλίμα τον χειμώνα. Έντονος ανταγωνισμός όμως υπάρχει και από μακρινούς προορισμούς, οι οποίοι ωφελούνται κυρίως λόγω της ισοτιμίας που υπάρχει μεταξύ της στερλίνας και του δολαρίου.

Σύμφωνα και με τα αποτελέσματα από τις έρευνες πεδίου ο ανταγωνισμός είναι ιδιαίτερα αυξημένος τα τελευταία χρόνια. Οι γειτονικές χώρες έχουν αναπτύξει με πολύ γρήγορους ρυθμούς το τουριστικό τους προϊόν και έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Ως αποτέλεσμα οι περισσότερες γειτονικές μας χώρες μπορούν πλέον να προσφέρουν καλό καιρό, ήλιο και θάλασσα για μεγάλο χρονικό διάστημα συνδυάζοντας τα με καλές ξενοδοχειακές μονάδες, σε τιμές χαμηλότερες από της Κύπρου. Αυτό λόγω του συγκριτικού πλεονεκτήματος από το φθηνό εργατικό κόστος, που επιτρέπει την προσφορά χαμηλότερων τιμών σε καταλύματα, ενώ προσφέρουν τις ίδιες ή καλύτερες υπηρεσίες. Σήμερα οι κυριότεροι ανταγωνιστές της Κύπρου στην Βρετανική αγορά είναι οι υπόλοιπες χώρες της Μεσογείου οι οποίες παρουσιάζουν τα ίδια περίπου χαρακτηριστικά. Παρόλα αυτά αναγνωρίζεται ότι η Κύπρος προσφέρει καλύτερο <value for money>, παρά το γεγονός ότι είναι ακριβός

προορισμός, ενώ προσφέρει πολύ ψηλότερο επίπεδο διαμονής και εξυπηρέτησης, κάτι όμως που τα τελευταία χρόνια έχουν αρχίσει να προσφέρουν και οι ανταγωνιστές μας.

1.3.6 Χειμερινός τουρισμός:

Οι αφίξεις τουριστών στην Κύπρο κατά την διάρκεια της χειμερινής περιόδου ακολουθούν φθίνουσα πορεία κατά τα τελευταία χρόνια. Οι μέγιστες αφίξεις επήλθαν κατά την χειμερινή περίοδο 2000/2001 και έφτασαν τις 749,812 και οι ελάχιστες κατά την χειμερινή περίοδο 2006/2007 με 575,276 αφίξεις σημειώνοντας πτώση 175,000 περίπου.

Η μείωση στις αφίξεις κατά την διάρκεια του χειμώνα οφείλεται στον οξύ ανταγωνισμό από άλλους τουριστικούς προορισμούς, στη συρρίκνωση των προγραμμάτων των Οργανωτών Ταξιδιών και των αεροπορικών πτήσεων προς στην Κύπρο μεταξύ Νοεμβρίου και Απριλίου στις νέες τάσεις για διακοπές/ταξίδια, και στις ελλείψεις που παρουσιάζει η Κύπρος όσον αφορά τον προϊόν.

Η εξέλιξη αυτή οδήγησε τόσο το Δημόσιο όσο και το Ιδιωτικό τομέα σε προβλήματα με αποτέλεσμα να υποβληθούν από πλευράς ξενοδόχων διάφορες εισηγήσεις/υπομνήματα τα οποία και συζητήθηκαν.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

1. Το τουριστικό προϊόν που προσφέρει η Κύπρος παραμένει αναλλοίωτο τα τελευταία χρόνια. Οι ξενοδοχειακές μονάδες είναι <<γερασμένες>> με προδιαγραφές περασμένων δεκαετιών ενώ οι τάσεις σήμερα απαιτούν πιο ευρύχωρα δωμάτια για οικογένειες, προσφορά πολλών και εξειδικευμένων υπηρεσιών στο χώρο του ξενοδοχείου κλπ. Επίσης οι τιμές αυξήθηκαν χωρίς ανάλογη καλύτερευση των προσφερομένων υπηρεσιών (value for money).
2. Τα μεγάλα έργα (αεροδρόμια, μαρίνες, λιμάνι Λάρνακας, συνεδριακό κέντρο, golf) τα οποία θα επανατοποθετήσουν την Κύπρο στον

τουριστικό χάρτη μόλις τώρα είναι σε τροχιά υλοποίησης τους και δεν θα είναι έτοιμα πριν περάσουν 3-4 χρόνια.

Διαφάνηκε ότι η ανάκαμψη του χειμερινού τουριστικού ρεύματος προς στην Κύπρο δεν είναι εύκολο εγχείρημα. Με δεδομένα τα μειονεκτήματα του τουριστικού προϊόντος στα επόμενα 2-3 χρόνια η επικέντρωση των προσπαθειών θα πρέπει να αφορά την τιμή, την προβολή και τη διανομή/αεροπορικές θέσεις των χειμερινών προγραμμάτων στις κύριες τουριστικές αγορές.

Συνεπώς η προσπάθεια θα έχει διάφορες πτυχές και θα στοχεύει στην αναστροφή της πτώσης των αφίξεων την χειμερινή περίοδο, την καλλιέργεια χειμερινής κίνησης σε διάστημα 3 χρόνων και τη διατήρηση υψηλών επιπέδων λειτουργίας των υπηρεσιών της τουριστικής Βιομηχανίας.

1.3.7 Τουριστικό προϊόν:

Το τουριστικό προϊόν δεν είναι πλέον ελκυστικό. Στην Λευκωσία σημαντική μείωση κατά 21,3% κατέγραψαν τα έσοδα από τον τουρισμό τον Οκτώβριο , σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του 2008. Από 198,6 εκατ. ευρώ τον Οκτώβριο του 2008 έπεσαν στα 156,3 εκατ. ευρώ φέτος. Το ποσοστό μείωσης ήταν το δεύτερο μεγαλύτερο έπειτα από εκείνο του Ιουνίου (23,6%).

Σε απόλυτους αριθμούς οι απώλειες μεταξύ Ιουνίου και Οκτωβρίου υπολογίζονται κατά μέσο όρο σε 45,5 εκατ. ευρώ το μήνα. Τους πρώτους δέκα μήνες σημειώθηκε μείωση 16,7%, από 1668,8 εκατ. ευρώ σε 1389,6 εκατ. ευρώ. Σε απόλυτους αριθμούς οι απώλειες ήταν συνολικά 279,2 εκατ. ευρώ. Ανατρέχοντας σε προηγούμενα χρόνια, καταγράφεται μια συνεχής μείωση μεταξύ των ετών 2007 και 2009, η οποία οδήγησε σε συνολικές απώλειες ύψους 350 εκατ. ευρώ περίπου.

Τα πιο πάνω στοιχεία περιέχονται στην έκθεση, την οποία ετοιμάζει κάθε μήνα η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) για την τουριστική κίνηση στην Κύπρο. Οι αφίξεις τουριστών, όπως φαίνεται από τα στοιχεία της ΟΕΒ, μειώθηκαν τον Οκτώβριο κατά 14%. Το δεκάμηνο του 2009 η μείωση ήταν 11,1% σε σχέση με το δεκάμηνο του 2008.

Σημαντικές μειώσεις από Βρετανία - Ρωσία

Και τον Οκτώβριο, όπως και προηγουμένως, οι μεγάλες αγορές, το Ην. Βασίλειο και η Ρωσία, κατέγραψαν τις ψηλότερες μειώσεις. Αλλά και οι άλλες κύριες αγορές σημείωσαν μειώσεις, εκτός της Ελλάδας και της Νορβηγίας. Οι μειώσεις των αφίξεων από το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Ρωσία έχουν τις σημαντικότερες επιπτώσεις στα έσοδα, δεδομένου αφ' ενός του μεγέθους της βρετανικής αγοράς για την Κύπρο και αφ' ετέρου της σχετικά ψηλής κατ' άτομο δαπάνης από τη Ρωσία.

- Ην. Βασίλειο. Η μείωση των αφίξεων ανήλθε τον Οκτώβριο στο 19,1%. Τους 10 μήνες η μείωση ήταν 14,1%.

- Γερμανία. Οι αφίξεις Οκτωβρίου μειώθηκαν κατά 2,0%, ενώ της δεκάμηνης περιόδου αυξήθηκαν κατά 1,3%.

- Ελλάδα. Ο Οκτώβριος κατέγραψε αύξηση αφίξεων κατά 21,9%, ενώ τη δεκάμηνη περίοδο σημειώθηκε μείωση 3,1%.

- Ρωσία. Τόσο ο Οκτώβριος όσο και οι δέκα μήνες κατέγραψαν μειώσεις, τον μεν Οκτώβριο 29,6% και τη δεκάμηνη περίοδο κατά 18,2%.

- Βόρειες Χώρες. Η μείωση τον Οκτώβριο ήταν 8,8% και τη δεκάμηνη περίοδο 10,3%.

Η μείωση των εσόδων του Οκτωβρίου οφείλεται τόσο στη μείωση των αφίξεων όσο και στη μείωση της κατ' άτομο δαπάνης και της μέσης διάρκειας παραμονής. Η μέση ημερήσια δαπάνη μειώθηκε από 78,9 ευρώ σε 73,8 και η συνολική μέση δαπάνη από 741,4 ευρώ σε 678,1 ευρώ.

Όπως αναφέρει η ΟΕΒ, "οι προοπτικές για το 2010 θα ήταν συγκρατημένα αισιόδοξες, αν από πλευράς δικής μας καταφέραμε να ενισχύσουμε την ανταγωνιστικότητά μας και επιτυχήναμε το στρατηγικό μας στόχο, που ήταν η τοποθέτηση της Κύπρου σε μια διαφορετική αγορά με διαφοροποιημένο, αναβαθμισμένο τουριστικό προϊόν. Κι αυτό λόγω των εκτιμήσεων ότι η ευρωπαϊκή αλλά και οι διεθνείς οικονομίες έχουν ξεπεράσει τα χειρότερα και οι προοπτικές είναι πλέον καλύτερες.

Δυστυχώς, όμως, στην Κύπρο δεν έχουν γίνει ουσιαστικές αλλαγές. Τα κίνητρα που ανακοίνωσε η Κυβέρνηση αρχές Νοεμβρίου για τις επενδύσεις στα ξενοδοχεία, δεν έχουν πάρει ακόμη συγκεκριμένη μορφή, τη στιγμή που οι επενδύσεις για αναβάθμιση είναι ύψιστης προτεραιότητας. Στο τουριστικό μας προϊόν δεν έχουν προστεθεί έργα που θα αλλάξουν το είδος της πελατείας που προσελκύουμε. Συνεπώς, εκτιμάται ότι το 2011 θα μας βρει και πάλι απροετοίμαστους να αξιοποιήσουμε την οποιαδήποτε βελτίωση του γενικού οικονομικού κλίματος και ειδικότερα των οικονομικών συνθηκών στις κύριες αγορές μας".

Η χειρότερη των τελευταίων χρόνων είναι για την Πάφο η χειμερινή τουριστική περίοδος που μας αποχαιρετά, ενώ η επερχόμενη θερινή περίοδος προδιαγράφεται και αυτή ιδιαίτερα δύσκολη, σύμφωνα με τον Νάσο Χατζηγεωργίου, διευθυντή τουρισμού της εταιρείας τουριστικής προβολής περιφέρειας Πάφου.

Το γεγονός αυτό, βέβαια, προβληματίζει ιδιαίτερα την Εταιρεία Τουρισμού, τους ξενοδόχους και όλους όσοι ασχολούνται με την τουριστική βιομηχανία. Η Εταιρεία Τουρισμού και το Ε.Β.Ε. Πάφου, καθώς και οι υπόλοιποι εμπλεκόμενοι έχουν προ καιρού καταθέσει τις απόψεις- εισηγήσεις τους προς την Κυβέρνηση για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, τα οποία θα βοηθούσαν, τουλάχιστον μερικώς, τη δραματική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η τουριστική βιομηχανία, ιδιαίτερα της Πάφου, ως η κατ' εξοχήν τουριστική πόλη και επαρχία.

Το 2010 αναμένεται να είναι μια πολύ δύσκολη χρονιά για τον τουρισμό από τη Βρετανία, η οποία αποτελεί την κυριότερη αγορά της Κύπρου, τόσο λόγω της αδικαιολόγητης ακρίβειας όσο και της ισοτιμίας της στερλίνας με το ευρώ", είπε, και πρόσθεσε ότι η Τουρκία, η οποία, λόγω της αδυναμίας της στερλίνας, έχει προσαρμόσει τις τιμές των ξενοδοχείων της σε στερλίνες, με αποτέλεσμα να έχει αυξήσει μέχρι στιγμής τον αριθμό των κρατήσεων από Βρετανούς κατά 30%.

Αντίθετα η Κύπρος, είπε, έχει τη μεγαλύτερη μείωση στη Μεσόγειο, η οποία ανερχόταν στο 25%. Η μείωση στην Ελλάδα από Βρετανούς ανέρχεται στο 14% και στην Ισπανία στο 16%.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση έχει σίγουρα επηρεάσει την Κύπρο και ιδιαίτερα την Πάφο ως τουριστικό προορισμό. Οι επιπτώσεις είναι εμφανείς σε όλους σχεδόν τους τομείς. Πιστεύετε ότι αυτή η τουριστική περίοδος είναι η χειρότερη που έχει καταγραφεί.

Κατ' αρχάς η οικονομική κρίση έχει συμβάλει μερικώς στα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η τουριστική Κύπρος και η Πάφος ιδιαίτερα, αλλά αυτό που έχει συμβάλει καθοριστικά σε αυτή την κατάσταση είναι τα χρόνια, συσσωρευμένα προβλήματα, που θα εξηγήσουμε πιο κάτω. Δυστυχώς, ναι, η χειμερινή τουριστική περίοδος που διανύσαμε ήταν η χειρότερη των τελευταίων χρόνων με τις γνωστές αλυσιδωτές αρνητικές επιπτώσεις, ενώ η καλοκαιρινή περίοδος του 2010 προδιαγράφεται δύσκολη για την ξενοδοχειακή και γενικά για την τουριστική βιομηχανία. Η τάση που είδαμε να καταγράφεται τα τελευταία χρόνια, δηλαδή χαμηλές πληρότητες, κρατήσεις τελευταίας στιγμής, χαμηλές τιμές, περιορισμένα εισοδήματα, αναμένεται να συνεχιστεί και φέτος και δυστυχώς, όπως φαίνεται, και τα επόμενα χρόνια. Ο ανταγωνισμός σήμερα έχει οξυνθεί σημαντικά. Η Πάφος ως τουριστικός προορισμός υπόκειται σε πιέσεις, ειδικότερα σε θέματα τιμών.

Το τουριστικό προϊόν της Πάφου και Κύπρου έχει να αντιμετωπίσει συσσωρευμένα προβλήματα και αδυναμίες, μεταξύ άλλων, όπως η μονοδιάστατη ανάπτυξη και τυποποίησή του, η καταπόνηση του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής μας ταυτότητας, τα κρούσματα παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς/ποιότητας, το ψηλό λειτουργικό κόστος, η εποχικότητα, η εξάρτηση από ορισμένους οργανωτές ταξιδιών και γεωγραφικές αγορές, η ανεπάρκεια σε αεροπορική διασύνδεση, η ανεπάρκεια των έργων υποδομής, διευκολύνσεων και άλλα. Η εξέλιξη του τουριστικού τομέα βρίσκεται στα χέρια τόσο του ιδιωτικού όσο και δημόσιου τομέα και ο συντονισμός των εταίρων στα πλαίσια ενός μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδίου είναι επιβεβλημένος, για τη διασφάλιση της σταθεροποίησης και της πιθανής επιτυχίας του τουρισμού.

Ποιοι είναι οι λόγοι που κάθε χρόνο κάνουν πράγματα στον τουρισμό χειρότερα από κάθε προηγούμενη χρονιά;

Οι λόγοι είναι πάρα πολλοί και ίσως, ο κυριότερος, η κοντόφθαλμη πολιτική στην ανάπτυξη του τουρισμού. Κατ' αρχήν το τουριστικό προϊόν που προσφέρει Κύπρος είναι γερασμένο και εκτός μόδας θα έλεγα. Έργα ζωτικής σημασίας που θα έπρεπε να ήταν σήμερα σε πλήρη λειτουργία, μόλις τώρα έχουν αρχίσει να προγραμματίζονται ή να υλοποιούνται. Η υποδομή στις πόλεις και την επαρχία γενικά δεν έχει αναπτυχθεί παράλληλα με τις αναπτύξεις ξενοδοχειακών μονάδων, εμπορικών συγκροτημάτων, αλλά ούτε και βάσει των δημογραφικών ανακατατάξεων. Η τουριστική υποδομή είναι σε πολλούς τομείς ξεπερασμένη, συγκρίνοντας την με το τι ζητά ο επισκέπτης, ενώ παράλληλα δεν είμαστε ευέλικτοι στο να αρπάζουμε νέες ευκαιρίες ή να υλοποιούμε δράσεις με γρηγοράδα. Δυστυχώς, δεν μπορούμε σε κανένα τμήμα τουρισμού ή σε καμία τουριστική αγορά να παινευόμαστε ότι είμαστε leaders. Παράλληλα, βλέπουμε τους ανταγωνιστικούς προορισμούς να κάνουν άλματα στην εξέλιξη και να μας ανταγωνίζονται τόσο σε θέματα υπηρεσιών όσο και σε θέματα προϊόντος, αλλά και τιμών.

Αυτό που χρειάζεται να γίνει άμεσα, είναι η αναβάθμιση και ο επαναπροσδιορισμός του τουριστικού μας προϊόντος βάσει των ανταγωνιστικών μας πλεονεκτημάτων και των αναγκών των τουριστών με βάση τα σημερινά δεδομένα. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, τόσο από το ντόπιο όσο και από το ξένο εργατικό δυναμικό, καθώς πρέπει να εφαρμοστούν και νέες καινοτομίες στον τομέα του μάρκετινγκ.

1.4 Μορφές/κατηγορίες τουρισμού:

Α.Αθλητικός Τουρισμός:

Ο αθλητικός τουρισμός αποτελεί μια πολυδιάστατη, δυναμική μορφή τουρισμού η οποία παρουσιάζει αυξητική τάση διεθνώς και ιδιαίτερα θετικές προοπτικές ανάπτυξης στην Κύπρο.

Στα πλαίσια της στρατηγικής τουρισμού και του αντίστοιχου σχεδίου δράσης για ανάπτυξη του τομέα έγιναν και γίνονται από τον οργανισμό πολλές ενέργειες τόσο προς την κατεύθυνση της δημιουργίας προϊόντος όσο και για προβολή και καθιέρωση ανάλογης εικόνας της Κύπρου σαν αθλητικού τουριστικού προορισμού.

Ο Κυπριακός .Οργανισμός .Αθλητισμού λειτουργεί τα τελευταία τέσσερα χρόνια σχέδια κινήτρων για αναβάθμιση/συμπλήρωση ή και συντήρηση αθλητικών εγκαταστάσεων που αποδεδειγμένα στοχεύουν στην προσέλκυση αθλητικών ομάδων για προετοιμασία ή και διεθνείς αγώνες. Από τα σχέδια αυτά έχουν επωφεληθεί μέχρι στιγμής επαγγελματίες του τομέα στις επαρχίες Λάρνακας και Πάφου.

Έχει επιχορηγηθεί κατά 50% η αγορά και εγκατάσταση νέου αναβατορίου στο χιονοδρομικό κέντρο στο Τρόδος.

Αξιόλογες διοργανώσεις που έχει προβάλει την Κύπρο είναι οι διεθνείς αγώνες ποδηλασίας Sunshine Cup 2008 με συμμετοχές από τα μεγαλύτερα διεθνή ονόματα στο χώρο, αγώνες μαραθονίου διεθνώς αναγνωρισμένοι Cyprus 4-day challenge. Παγκόσμιοι και Ευρωπαϊκοί αγώνες σκόπευσης ,αγώνες beach volley , FIVB Challenger 2006-07 World Aqua Bike 2008, το διεθνές τουρνουά women's football cup 2008 με την συμμετοχή 6 εθνικών γυναικείων ποδοσφαιρικών ομάδων από Ευρώπη, Ασία, Αμερική το οποίο φιλοδοξούμε να καθιερώσουμε ετήσια στην Κύπρο, κλπ.

Πέραν των πιο πάνω σημαντική προβολή για την Κύπρο δίνεται μέσω του Ράλι Τρόδους και ιδιαίτερα του Ράλι Κύπρος το οποίο επιδιώκουμε να επανεκτιχούμε στο αγωνιστικό ημερολόγιο της FIA από το 2009. Το Υπουργείο ΕΒΤ στηρίζει έμπρακτα το Ράλι και συμβάλλει στην απρόσκοπτη λειτουργία του σε συνεννόηση με την Αστυνομία , Τμήμα Δασών, Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού και Κυπριακός Σύνδεσμος Αυτοκινήτων ώστε να μην παρατηρούνται αρνητικές αντιμετωπίσεις και προβλήματα.

Σημαντικό πρόβλημα για περαιτέρω ανάπτυξη διεθνών διοργανώσεων που προϋποθέτουν τη μεταφορά εξοπλισμού όπως πχ. Σκαφών, ιστιοφόρων, ποδηλατών ,αυτοκινήτων είναι η έλλειψη ατμοπλοϊκής σύνδεσης μεταξύ Κύπρου και Ευρώπης (μέσω Ελλάδας) πράγμα που λειτουργεί αρνητικά για την αύξηση των συμμετοχών από το εξωτερικό και την προσέλκυση μεγαλύτερων εκδηλώσεων αλλά και για τον τουρισμό γενικότερα.

Θα πρέπει να τεθεί εκ' νέου ενώπιον του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων το θέμα επανέναρξης της αεροπορικής σύνδεσης Κύπρου και Ελλάδας με πιθανή επέκταση και στην Ιταλία.

Β.ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ:

Ο Πολιτιστικός τουρισμός αποτελεί ένα από τους κύριους άξονες της στρατηγικής τουρισμού. Κύρια συνεισφορά στην επανατοποθέτηση και ανάδειξη του χαρακτήρα του προορισμού έχουν διάφορα ειδικά προϊόντα του πολιτιστικού και θρησκευτικού τουρισμού όπως η ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων, τα πολιτιστικά και θρησκευτικά μνημεία, οι θεματικές διαδρομές, τα εξειδικευμένα μουσεία και πολιτιστικοί χώροι, τα κέντρα πληροφόρησης και οι πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Σημαντικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται στην Κύπρο είναι το Μεσαιωνικό Φεστιβάλ Αγίας Νάπας, το Φεστιβάλ Αφροδίτη στην Πάφο, τα μεγάλα Μπαλέτα στην Λεμεσό, το Musical στη Λάρνακα, το Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, τα φολκλορικά Φεστιβάλ Λάρνακας και Λεμεσού και άλλες ποιοτικές εκδηλώσεις που προσελκύουν ντόπιους και ξένους περιηγητές. Ακόμη διοργανώνουν καλοκαιρινές βραδιές στην Πόλη, πολιτιστικοί χειμώνες Αγίας Νάπας και στο Παραλίμνι με στόχο την στήριξη του χειμερινού τουρισμού. Το 2008 έχει στηριχθεί η διοργάνωση της Eurovision Junior και η αναβάθμιση της γιορτής του Κρασιού στην Λεμεσό.

Γ.ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ:

Ο Θρησκευτικός τουρισμός αποτελεί εξειδικευμένη μορφή τουρισμού που περιλαμβάνει ομάδες επισκεπτών οι οποίοι ταξιδεύουν συνήθως οργανωμένα αλλά και με ίδιες διευθετήσεις για να επισκεφθούν να μελετήσουν και να βιώσουν την θρησκευτική παράδοση ενός προορισμού όπως αυτή παρουσιάζεται μέσα από τα μοναστήρια, τις εκκλησίες, τα βυζαντινά μουσεία τα σκευοφυλάκια, τις θρησκευτικές παραδόσεις, εκκλησιαστικές εορτές, θρησκευτικά κειμήλια και τα ήθη και έθιμα που σχετίζονται με τη εκκλησιαστική κληρονομιά. Εξειδικευμένο τμήμα του θρησκευτικού τουρισμού αποτελούν οι προσκυνητές .

Οι κύριες θεματικές θρησκευτικές διαδρομές στην Κύπρο είναι :

- Οι διαδρομές των Αποστόλων Βαρνάβα και Παύλο
- Η τιμητική προσκύνηση του Τίμιου Σταυρού
- Ο Βίος και τα μνημεία του Αγίου Λαζάρου
- Η βυζαντινή Τέχνη στην Κύπρο
- Μοναχισμός – Ασκητισμός
- Πολυπολιτισμική- Χριστιανική Κύπρος

Ακόμη προωθούνται οι ακόλουθες εξειδικευμένες δράσεις για την προώθηση του θρησκευτικού τουρισμού:

- Δημιουργήθηκαν ιδιαίτερες σχέσεις και ανταλλαγές με τους ακόλουθους Εκκλησία της Ελλάδας, Αρχιεπίσκοπο Πράγας, Μητροπολίτη Παρισιού, Βατικανό και οργανωτές από Κεντρική Αφρική.
- Εκδίδεται ολοκληρωμένος οδηγός θρησκευτικών περιηγήσεων σε τρεις γλώσσες στον οποίο παρουσιάζονται 20 διαδρομές με επιχορήγηση από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Βρίσκεται υπό παραγωγή ταινία με θέμα τον θρησκευτικό τουρισμό σε τέσσερις γλώσσες
- Θα διοργανωθεί μεγάλη φωτογραφική έκθεση με θέμα Κύπρος:Νήσος Αγία – Νήσος Αγίων
- Διοργανώθηκαν εκδηλώσεις στο εξωτερικό για την προβολή του θρησκευτικού πλούτου της Κύπρου με την παρουσία φωτογραφικών εκθέσεων και διαλέξεων στην Αγία Πετρούπολη, τη Θεσσαλονίκη την Τσεχία και την Σλοβακία.
- Προγραμματίζονται εκδηλώσεις με θέμα τον θρησκευτικό τουρισμό στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Η Κύπρος διαθέτει πλήθος προορισμών θρησκευτικού ενδιαφέροντος. Για την προώθηση του θρησκευτικού τουρισμού έχουν δρομολογηθεί σημαντικές επαφές σε Ελλάδα, Τουρκία και Λίβανο, όπου υπάρχουν Ορθόδοξοι χριστιανοί και κοινή θρησκευτική κληρονομιά.

Δ. ΓΚΟΛΦ:

Το γκολφ αποτελεί μία μορφή τουρισμού με μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης στην Κύπρο, καθώς θα συμβάλει στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης της χώρας μας ως τουριστικού προορισμού στην ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά. Η ανάπτυξη του γκολφ στην Κύπρο μπορεί να βασιστεί στην ύπαρξη μιας έτοιμης αγοράς τουριστών γκολφ. Ωστόσο, σε επίπεδο υποδομών η Κύπρος υπολείπεται σημαντικά σε σύγκριση με άλλους προορισμούς της ευρύτερης περιοχής της Ευρώπης, παρουσιάζεται όμως σημαντικές δυνατότητες αξιοποίησης για την ανάπτυξη γηπέδων γκολφ σε συνδυασμό με υποδομές κτηματαγοράς και τουρισμού. Το μεγαλύτερο γκολφ στην Κύπρο βρίσκεται στον Aphrodite Hills κοντά στην Πέτρα του Ρωμιού στην Πάφο. Το γκολφ είναι ένας νέος τουριστικός προορισμός στην Κύπρο με πολλές προοπτικές.

Ε. ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ:

Ο Αγροτουρισμός προσφέρει στο ντόπιο και ξένο τουρίστα, την ευκαιρία να περάσει στις διακοπές του κοντά στη φύση και κοντά στους απλούς και φιλόξενους ανθρώπους της κυπριακής υπαίθρου να γνωρίσει τα ήθη και έθιμα, τον παραδοσιακό αρχιτεκτονικό χαρακτήρα, να δοκιμάσει την παραδοσιακή κυπριακή κουζίνα και τα παραδοσιακά προϊόντα του τόπου και να θαυμάσει τα διάφορα είδη λαϊκής παράδοσης και τέχνης. Επίσης έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τον αγροτικό τρόπο ζωής και πολλές φορές να συμμετάσχει στις αγροτικές εργασίες αν το επιθυμεί.

Σήμερα ο Αγροτουρισμός αποτελεί ένα ζωντανό κομμάτι του κυπριακού τουρισμού που περιλαμβάνει σε όλη την Κύπρο παραδοσιακά καταλύματα ιστορικής αξίας, έτοιμα να προσφέρουν μια νέα πρόταση διακοπών.

Σε αυτά τα αναπαλαιωμένα καταλύματα ο τουρίστας θα βρει αμέσως μια ζεστή ατμόσφαιρα που θα μείνει αξέχαστη. Παράλληλα θα ζήσει πολλές ευχάριστες εκπλήξεις έξω στη φύση, με περιπάτους στα καταπράσινα μονοπάτια, με κολύμπι σε καταγάλανα νερά, με επισκέψεις σε ιστορικά μοναστήρια και αρχαιολογικούς χώρους και γενικά την μοναδικότητα που προσφέρουν τα κυπριακά χωριά.

Ζ.ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ:

Ο συνεδριακός τουρισμός είναι ήταν και θα παραμείνει ένα κομμάτι της τουριστικής πίττας με το οποίο έχει πολύ μέλι. Η Κύπρος είναι ιδανικός προορισμός για περιφεριακά συνέδρια, για συνέδρια που που εμπλέκονται περισσότερες από μια χώρες προέλευσης όμως δεν διαθέτει ένα συνεδριακό κέντρο τελευταίας γενιάς που να μπορεί να εξυπηρετήσει συνέδρια και εκδηλώσεις μεγάλου ή μικρού βεληγεκούς .

Το 2008 και 2009 η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση έχει χτυπήσει πολύ δυνατά τον συνεδριακό τουρισμό και στην Κύπρο. Οι μεγάλοι καταναλωτές περιόρισαν τις δαπάνες τους μέχρι και ένα 80%. Ψάχνουν να βρουν διεξόδους πιο χαμηλού κόστους.

Η.ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ:

Η Κύπρος έχει ένα πολύ καλό σύστημα παροχής ιατρικών υπηρεσιών το οποίο χαρακτηρίζεται από υψηλή ποιότητα και έχει δημιουργηθεί βάσει του αντίστοιχου βρετανικού. Ως αποτέλεσμα αυτής της ποιότητας το επίπεδο παροχής ιατρικών υπηρεσιών στην Κύπρο θεωρείται αρκετά ψηλό και συγκρίνεται ευνοϊκά με αυτό των αναπτυγμένων χωρών. Αυτό φαίνεται και από διάφορους δείκτες υγείας, όπως το ποσοστό βρεφικής θνησιμότητας ή προσδοκώμενη διάρκεια ζωής κατά την γέννηση (77χρόνια για τους άντρες και 82 για τις γυναίκες). Περαιτέρω, μεγάλο μέρος του προσωπικού στον ευρύτερο τομέα παροχής υπηρεσιών υγείας έχει εκπαιδευτεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Γερμανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες και κατ' αυτό τον τρόπο η Κύπρος έχει τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης ως προορισμός υγείας .

Αρκετές από τις υπηρεσίες υγείας στην Κύπρο έχουν ήδη αρχίσει να επιδιώκουν την ανάπτυξη του είδους τουρισμού, ιδιαίτερα όσον αφορά στις οδοντιατρικές και πλαστικές επεμβάσεις. Τα πρώτα αποτελέσματα είναι ενθαρρυντικά, εφόσον η Κύπρος έχει αποκτήσει την φήμη ενός διεθνούς ιατρικού κέντρου, στο οποίο προσφέρονται ιατρικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές. Ωστόσο, ελάχιστες από τις μονάδες υγείας έχουν ενεργά επιδιώξει την διεθνή επέκταση και αναγνώριση. Αυτό οφείλεται κυρίως στην έλλειψη αποτελεσματικής διαφήμισης και προαγωγής τους στο εξωτερικό, παρόλο που προσφέρονται στην Κύπρο τέτοιες δυνατότητες .

Ένας άλλος τομέας τουρισμού υγείας , στον οποίο η Κύπρος έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης, αποτελεί και ο τουρισμός Ευεξίας δηλαδή η προσφορά υπηρεσιών με σκοπό την καλύτερη υγεία και ευημερία ατόμου. Οι τουρίστες που αποζητούν αυτό το είδος τουρισμού στοχεύουν να συνδυάζουν τις διακοπές τους με την δυνατότητα να νιώσουν πιο υγιείς και ευτυχισμένοι από όσο νιώθουν στην καθημερινή τους ζωή. Η Κύπρος προσφέρει μεγάλο αριθμό καταλυμάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς αυτό τον σκοπό οι μονάδες λουτροθεραπείας και θαλασσοθεραπείας στα πολυτελή ξενοδοχεία και συναφείς επιχειρήσεις .

Ανάπτυξη του Τουρισμού Υγείας στην Κύπρο

Δεδομένου ότι ο τουρισμός υγείας αφορά πολλές και διαφορετικές βιομηχανίες για να μπορέσει να επιτευχθεί η ανάπτυξή του στην Κύπρο χρειάζεται να ενοποιηθούν και να οργανωθούν οι προσπάθειες των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και φορέων προς σε αυτή την κατεύθυνση. Στην εποχή μας ένα τέτοιο κατόρθωμα δεν μπορεί να γίνει χωρίς την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που μας δίνουν η τεχνολογία και ιδιαίτερα το διαδίκτυο. Τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργηθεί η διαδικτυακή πύλη Health Tourism Portal στην οποία δίνεται η δυνατότητα για την ενοποίηση των προσπαθειών για ανάπτυξη του Τουρισμού Υγείας στην Κύπρο και την οργανωμένη διαφήμιση, επέκταση και προαγωγή του στο εξωτερικό.

1.5 ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Για την γεωγραφική τμηματοποίηση της αγοράς εντοπίστηκαν οι χώρες που μπορούν να αποτελέσουν χώρες πηγές τουρισμού οι οποίες αξιολογήθηκαν και ιεραρχήθηκαν με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Ημερήσια κατά άτομο δαπάνη
- Μέση διάρκεια παραμονής
- Μέγεθος αγοράς προς Μεσόγειο σε σχέση με τους άμεσους ανταγωνιστές
- Μερίδιο της Κύπρου στην αγορά
- Βελτίωση της εποχικότητας
- Δυνατότητα πρόσβασης

- Σχέση προϊόντος
- Σχέση επιλεγμένων τμημάτων-αγορών
- Γενικότερες τάσεις και προοπτικές αγορών

Ο βαθμός εφαρμογής/ ανταπόκρισης των αγορών στα πιο πάνω κριτήρια κατέληξε στην κατάταξη των χωρών σε Χώρες Ψηλής προτεραιότητας, Μεσαίας Προτεραιότητας και Χώρες Χαμηλής Προτεραιότητας.

Εντοπίστηκε επίσης και μια τέταρτη κατηγορία χωρών οι οποίες θεωρούνται Αναδυόμενες αγορές στην οποία περιλαμβάνονται να παρουσιάσουν προοπτικές ανάπτυξης τουρισμού. Οι χώρες αυτές πρέπει να παρακολουθούνται και να γίνεται προετοιμασία ώστε η Κύπρος να μπορέσει να αξιοποιήσει τυχόν ευκαιρίες που θα παρουσιαστούν.

Η ιεράρχηση των αγορών μπορεί να αναθεωρείται όταν διαφοροποιούνται ουσιωδώς οι συνθήκες και τα δεδομένα κάθε αγοράς. Με βάση τις αλλαγές που έγιναν και τις εξελίξεις των τελευταίων χρόνων προτείνεται η ακόλουθη ιεράρχηση αγορών:

Αγορές Ψηλής Προτεραιότητας

- Ηνωμένο Βασίλειο
- Ρωσία
- Ελλάδα
- Γερμανία
- Ιρλανδία
- Γαλλία

Αγορές Μεσαίας Προτεραιότητας

- Χώρες του Αραβικού κόλπου
- Χώρες της Μέσης Ανατολής
- Ισραήλ
- Βέλγιο
- Σουηδία
- Νορβηγία
- Ολλανδία
- Ιταλία
- Ελβετία
- Αυστρία

Αγορές Χαμηλότερης Προτεραιότητας

- Πολωνία
- Φιλανδία
- Δανία
- Τσεχία
- Ουγγαρία
- ΗΠΑ
- Ουκρανία και Λευκορωσία

Από τις αναδυόμενες αγορές περισσότερες προοπτικές παρουσιάζουν η Ισπανία, οι χώρες της πρώην Ανατολικής Ευρώπης (π.χ Ρουμανία, Βουλγαρία) χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας, άλλες χώρες της ΚΑΚ, ο Καναδάς, η Κίνα και η Ινδία.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Με όλα τα πιο πάνω που έχω αναφέρει η Κύπρος είναι ένα από τα νησιά που προτιμούν πολλοί οι τουρίστες για τις διακοπές τους. Ο τουρίστας έχει πολλές επιλογές στο που θα πάει πως να αξιοποιήσει τον χρόνο του ακόμη πως να χαλαρώσει, ότι ζητά ένας τουρίστας η Κύπρος το έχει χώροι διασκέδασης χώροι χαλάρωσης και αναψυχής ,με αυτή την κατάληξη η Κύπρος μπορεί και να γίνει και να προσελκύσει τουρίστες από πολλές χώρες.

Η στρατηγική που χρησιμοποιεί για την καλύτερευση του τουρισμού στην Κύπρο είναι περισσότερος κόσμος , μεγαλύτερος χρόνος , περισσότερα χρήματα, μεγαλύτερη κατανομή δραστηριοτήτων, βελτίωση υπηρεσιών, διερεύνηση συνεργασιών, εκπαίδευση, αποτελεσματικότερη επικοινωνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κύπρος, για χρόνια τουριστική χώρα, και ως επίσημα μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας, καλείται να αντιμετωπίσει ισάξια με τις άλλες χώρες μέλη τις προκλήσεις της εποχής μας. Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και της ποιότητας

προσφοράς υπηρεσιών, αποτελούν τις νέες πραγματικότητες, τις οποίες επιβάλλεται να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά, με ριζικές αλλαγές και βελτιώσεις.

Ο τουρισμός στήριξε την οικονομία και συνέβαλε μέγιστα στην οικονομική ανόρθωση του νησιού μετά την εισβολή, καθώς και στην ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το προϊόν που πολύ έξυπνα, ονομάστηκε η κότα που γεννά τα χρυσά αυγά, φαίνεται ότι χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και αναβάθμιση, ώστε να διαφοροποιηθεί από ανταγωνιστικούς προορισμούς, διατηρώντας την δική του μοναδική ταυτότητα σαν τουριστικός προορισμός. Η περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας ή απόδοσης, η καλύτερη παροχή υπηρεσιών, το χαμηλό κόστος εξυπηρέτησης αποτελούν τα βασικά στοιχεία που μπορούν να ενισχυθούν και να προσελκύσουν το ενδιαφέρον ακόμη και των πιο δύσκολων πελατών. Παρακάτω θα αναφερθούν οι επιπτώσεις του κυπριακού τουρισμού λαμβάνοντας υπόψη που έχουν αναφερθεί πιο αναλυτικά στη συνέχεια οι επιπτώσεις που προκαλούν στον Κυπριακό τουρισμό.

2.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι βασικότερες επιπτώσεις στη οικονομία επηρεάζουν τα εξής ζητήματα στην Κύπρο

1. Απασχόληση . Ο τουρισμός δημιουργεί πολλές θέσεις εργασίας , αλλά ο εποχικός χαρακτήρας επηρεάζει αυτήν την απασχόληση που είναι εποχική, ανειδίκευτη και περιστασιακή.
2. Περιφερειακή ανάπτυξη. Η ανάπτυξη του τουρισμού προκάλεσε την αύξηση των εισοδημάτων, την απασχόληση, τις επενδύσεις και διεύρυνε την παραγωγική βάση της τοπικής οικονομίας με αποτέλεσμα να μειωθεί η μετανάστευση και να βελτιωθεί το επίπεδο ζωής ακόμα και στις απομονωμένες περιφερειακές περιοχές .
3. Πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στην τοπική οικονομία. Έχει εκτιμηθεί ότι υπάρχουν θετικές επιδράσεις σε πολλούς κλάδους που αφορούν τον τουρισμό και μάλιστα σε περιοχές και χώρες με πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά ανάπτυξης .
4. Ισοζύγιο πληρωμών. Έχουν αναλυθεί κυρίως δύο θέματα α) η επιβάρυνση του ισοζυγίου πληρωμών των τουριστικών χωρών, λόγω της εισαγωγής προϊόντων αναγκαίων για την λειτουργία του τουριστικού τομέα και β) η θετική επίδραση των συναλλαγματικών εισροών από τον τουρισμό στο ισοζύγιο. Αν θα είναι

θετικό ή όχι το αποτέλεσμα εξαρτάται από τον τρόπο σχεδιασμού και προγραμματισμού του τουρισμού.

5. Φορολογικά έσοδα και το κράτος. Ο μεγάλος αριθμός των απασχολουμένων στον τομέα , οι οποίοι έχουν ψηλό εισόδημα έχουν και την αντίστοιχη υψηλή κατανάλωση και οι επενδύσεις στον ευρύτερο τουριστικό τομέα, αποφέρουν την αύξηση των φορολογικών εσόδων.
6. Πληθωρισμός και αύξηση των τιμών της γης σε τοπικό επίπεδο. Οι πληθωριστικές πιέσεις που συχνά επιφέρει ο τουρισμός αυξάνει το κόστος ζωής σε τοπικό επίπεδο. Όμως και η ταχύτητα οικοπεδοποίησης συνδυασμένη με την τάση για χωρική επέκταση αυξάνουν τις τιμές της γης .

2.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ:

Η τουριστική ανάπτυξη στην Κύπρο, όπως ήταν αναμενόμενο, έχει επηρεάσει, και ως ένα βαθμό έχει διαφοροποιήσει τον τρόπο ζωής των Κυπρίων όπως και το φυσικό και δομημένο περιβάλλον κυρίως στις τουριστικά ανεπτυγμένες περιοχές.

Μέσα από τις αλυσιδωτές επιπτώσεις του τουρισμού στο νησί, από την οικονομία μέχρι την κοινωνική δομή, προβάλλει επιτακτική η ανάγκη για:

- προσδιορισμό των κοινωνικών τομέων επίδρασης της τουριστικής ανάπτυξης
- ανάλυση των θετικών και των αρνητικών επιπτώσεων του τουρισμού
- ανάπτυξη εισηγήσεων για συστηματικό έλεγχο των αρνητικών επιπτώσεων
- ανάπτυξη εισηγήσεων για λήψη μέτρων για πρόληψη και αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων και ενίσχυση των θετικών επιπτώσεων της τουριστικής ανάπτυξης

Έτσι η εταιρεία RAI Consultants Public Ltd ανέλαβε τη διεξαγωγή έρευνας εκ μέρους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, με θέμα τις Κοινωνικές Επιπτώσεις του Τουρισμού.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ / ΜΕΛΕΤΗΣ

Για την εκπόνηση της μελέτης, χρησιμοποιήθηκαν ποικίλες πηγές άντλησης στοιχείων, πετυχαίνοντας έτσι την πολυσταδιακή και ολοκληρωμένη κάλυψη του θέματος. Λήφθηκαν υπόψη έρευνες από το εξωτερικό όσο και από την Κύπρο, απόψεις και γνώμες κοινωνικών φορέων και φορέων της τουριστικής βιομηχανίας, καθώς και η γνώμη του κοινού.

Συγκεκριμένα, η μελέτη ολοκληρώθηκε με τρία ερευνητικά εργαλεία:

Σε πρώτο στάδιο, διεξήχθη δευτερογενής έρευνα κατά την οποία συλλέχθηκαν πληροφορίες, από πηγές στην Κύπρο και στο εξωτερικό, σχετικά με τις θετικές και τις αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις του Τουρισμού, τις τάσεις και τις εξελίξεις που επικρατούν και τις προοπτικές ανάπτυξης του τομέα. Επιπλέον, μελετήθηκαν μέτρα αντιμετώπισης που έχουν ληφθεί στο εξωτερικό για πρόληψη και περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων που σχετίζονται με την τουριστική ανάπτυξη.

Σε δεύτερο στάδιο διεξήχθησαν 215 εις βάθος συνεντεύξεις με φορείς της τουριστικής βιομηχανίας και κοινωνικούς φορείς από όλες τις επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου, τόσο από τουριστικά ανεπτυγμένες περιοχές όσο και από περιοχές λιγότερο ή τουριστικά μη-ανεπτυγμένες.

Η μελέτη ολοκληρώθηκε με την εκπόνηση παγκύπριας τηλεφωνικής έρευνας ανάμεσα στο κοινό. Διεξήχθησαν συνολικά 1040 τηλεφωνικές συνεντεύξεις και κάλυψε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα ατόμων ηλικίας 18-65 χρονών, λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση του δείγματος βάση κοινωνικοοικονομικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά (προκαθορισμένο μέγεθος δείγματος ανά περιοχή, quota Sampling). Οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήματα σχετικά με τις επιπτώσεις της τουριστικής ανάπτυξης στην Κύπρο.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι αξιοποιήθηκαν επίσης τα αποτελέσματα της Έρευνας «Κυπροβαρόμετρο», την οποία η RAI Consultants διεξάγει για λογαριασμό της Υπηρεσίας Οικονομικών Ερευνών και Προγραμματισμού του

Ομίλου Λαϊκής τα τελευταία εννέα χρόνια. Το «Κυπροβαρόμετρο» ακολουθεί παράλληλο δρόμο με το «Ευρωβαρόμετρο», που είναι η πιο δημοφιλής και αξιόπιστη έρευνα για το σύνολο των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σκοπός της έρευνας «Κυπροβαρόμετρο» είναι η συλλογή στοιχείων, η επεξεργασία τους και η εκπόνηση μελέτης που καλύπτει θέματα ένταξης της Κύπρου στην ευρωπαϊκή οικογένεια, την κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Κύπρου και βασικούς προβληματισμούς που αφορούν τους θεσμούς, τους νέους, την εκκλησία και το περιβάλλον. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, η έρευνα δίνει ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία σχετικά με τη θέση και τη συνοχή των παραδοσιακών αξιών, των ηθών και εθίμων της Κυπριακής κοινωνίας. Τα στοιχεία τα οποία παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση προέρχονται από το «Κυπροβαρόμετρο» που διεξήχθη το 2004.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Με το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και τη μεγάλη σημασία του τουρισμού στις οικονομίες των αναπτυσσόμενων χωρών, δημιουργήθηκε η ανάγκη προσδιορισμού του μεγέθους των επιπτώσεων από την ανάπτυξη του τουρισμού.

Έτσι, αναπτύχθηκε η Κοινωνιολογία του Τουρισμού, ένας κλάδος των κοινωνικών επιστημών, ο οποίος έχει αναπτυχθεί πρόσφατα, με στόχο την ανάλυση και τον προσδιορισμό των διαφόρων πεδίων επιρροής της τουριστικής ανάπτυξης. Η κοινωνιολογία του τουρισμού έχει ως αντικείμενο τα κίνητρα, τους ρόλους και τη συμπεριφορά των τουριστών κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στη χώρα υποδοχής, αλλά και τις επιπτώσεις που επιφέρουν στις κοινωνικές δομές των Χωρών υποδοχής. (Cohen, Erik: The sociology of Tourism, Approaches, issues and findings In: Apostolopoulos George: The sociology of tourism: Theoretical and Empirical investigations, London 1996.)

Μέσα στα πλαίσια της Κοινωνιολογίας του Τουρισμού και σε διεπιστημονικό επίπεδο, εξετάζονται πολλαπλές θετικές και αρνητικές μεταβολές όσον αφορά το ντόπιο πληθυσμό, στους διάφορους κοινωνικοοικονομικούς τομείς όπως:

- Κοινωνικές αλλαγές που προκύπτουν από την τουριστική ανάπτυξη
- Ανάλυση της καταναλωτικής συμπεριφοράς των τουριστών

- Προσδιορισμός των επιπτώσεων των διαφόρων ειδών τουριστών
- Διερεύνηση της δημιουργίας κοινωνικών προτύπων λόγω της τουριστικής ανάπτυξης
- Αξιολόγηση των επιπτώσεων στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον
- Ανάλυση σχετικών οικονομικών μεταβλητών κ.α.

ΤΟΜΕΙΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η τουριστική ανάπτυξη ασκεί σημαντική επιρροή στο περιβάλλον, φυσικό και δομημένο αλλά και στον πληθυσμό της χώρας υποδοχής. Άλλοτε μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις ενώ άλλες φορές θετικές.

Γενικά, η Τουριστική Ανάπτυξη επηρεάζει σε ένα πρώτο στάδιο το Σύστημα αξιών του ντόπιου πληθυσμού. Οι παραδοσιακές κοινωνικές αξίες αλλοιώνονται, κάποιες φορές οδηγούν στην εξέλιξη του συστήματος αξιών ενώ άλλες φορές αποτελούν την αιτία για την εγκατάλειψη της παράδοσης. Οι διαπροσωπικές σχέσεις και οι δεσμοί της οικογένειας φαίνεται να έχουν γίνει πιο χαλαροί και απρόσωποι, γεγονός στο οποίο έχει συμβάλει και η ανάπτυξη του τουρισμού. Παράλληλα όμως, όπως διαφάνηκε μέσα από την ποιοτική έρευνα οι επισκέπτες δίνουν παραδείγματα καλής επικοινωνίας, κυρίως μέσα από το θεσμό της οικογένειας. Επίσης, η τουριστική ανάπτυξη επιδρά στην αναβίωση ηθών και εθίμων ενώ άλλες φορές στην εγκατάλειψη και εμπορευματοποίηση τους.

Επιπλέον, η ποιότητα ζωής του ντόπιου πληθυσμού δεν παραμένει στα ίδια επίπεδα. Η αναβάθμιση είναι προφανής στις περισσότερες περιπτώσεις. Τα οικονομικά οφέλη είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τον πληθυσμό. Η κυπριακή οικονομία στηρίζεται σε ένα μεγάλο μέρος στην τουριστική βιομηχανία ενώ η γρήγορη ανάκαμψη μετά την τούρκικη εισβολή θεωρείται ότι ήταν αποτέλεσμα της τουριστικής ανάπτυξης. Το κόστος ζωής βέβαια, έχει αυξηθεί αφού η οικονομία του νησιού βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα, όπου επικρατούν οι συνθήκες του υγιούς ανταγωνισμού. Οι επιπτώσεις στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον θεωρούνται στην πλειοψηφία τους αρνητικές, αφού στο βωμό της τουριστικής ανάπτυξης δεν λήφθηκε υπόψη το φυσικό και δομημένο περιβάλλον. Παρόλα αυτά δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει τη μεγάλη ανάπτυξη σε υποδομές, π.χ. κτιριακές

εγκαταστάσεις, οδικό δίκτυο, αθλητικές εγκαταστάσεις κλπ, που έχουν αναπτυχθεί στο νησί, και εξυπηρετούν όχι μόνο τους επισκέπτες αλλά διευκολύνουν και τους ντόπιους κατοίκους. Παρόλα αυτά, όπως πάντα η ανάπτυξη συνοδεύεται και με αρνητικές συνέπειες. Η ρύπανση που έχουν υποστεί κυρίως οι τουριστικά ανεπτυγμένες περιοχές του νησιού, από σκουπίδια, δυνατούς θορύβους και μουσικές, την τοποθέτηση υπερβολικού αριθμού πινακίδων κλπ είναι ιδιαίτερα ανησυχητική και προβληματίζει τόσο το κοινό όσο και τις τοπικές αρχές. Η παροχή υπηρεσιών όμως έχει αναπτυχθεί σε ψηλό βαθμό, έτσι σήμερα τόσο οι τουρίστες αλλά και οι Κύπριοι, μπορούν να εκμεταλλευτούν μια πλειάδα υπηρεσιών. Βέβαια αυτό δεν σημαίνει ότι δεν παρατηρούνται ελλείψεις στις προσφερόμενες υπηρεσίες. Τέλος, στην προσπάθεια προσέλκυσης τουριστών οι πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και άλλες σχετικές δραστηριότητες έχουν αυξηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό. Σημαντική, είναι η προσφορά των τοπικών αρχών του υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αλλά και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού στην οργάνωση και χρηματοδότηση πολλών σημαντικών εκδηλώσεων που δεν καλύπτουν μόνο τις ανάγκες των επισκεπτών αλλά βοηθούν και στην πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου.

Συν τοις άλλοις, έχει παρατηρηθεί ότι η ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας συντέινει σε πληθυσμιακές αλλαγές, οι οποίες παρατηρούνται κυρίως στις τουριστικά ανεπτυγμένες περιοχές. Συγκεκριμένα, οι ντόπιοι ζουν και συναναστρέφονται πολλούς μήνες με τουρίστες άλλων χωρών, σαν αποτέλεσμα την αλλοίωση του ισοζυγίου ξένων επισκεπτών και μόνιμων κατοίκων. Επιπλέον, λόγω της τουριστικής ανάπτυξης έχει παρατηρηθεί αλλαγή του δημογραφικού χαρακτήρα ορισμένων περιοχών και ένα ρεύμα μετακίνησης πληθυσμού από τις αγροτικές περιοχές στα αστικά κέντρα. Επίσης, οι κοινωνικοοικονομικές αλλαγές που έχουν υπεισέλθει στην κυπριακή κοινωνία είναι μάλλον θετικές αφού έχουν αναβαθμίσει το βιοτικό επίπεδο του πληθυσμού.

Ο τουρισμός εκτός των άλλων, έχει κτίσει γέφυρες επικοινωνίας, ανάμεσα σε ντόπιους κατοίκους και επισκέπτες. Οι σχέσεις των κατοίκων με ξένους και ντόπιους επισκέπτες χαρακτηρίζονται αρκετά καλές και εποικοδομητικές και στηρίζονται στον αυθορμητισμό και τη φιλοξενία. Μέσα από αυτή την συναναστροφή οι κάτοικοι προβάλλουν την κουλτούρα και τον πολιτισμό μας προς

τους ξένους ενώ παράλληλα δέχονται και επιρροές. Βέβαια, τα τελευταία χρόνια με τη μαζική κάθοδο τουριστών έχει χαθεί κάπως αυτή η προσωπική σχέση και επαφή που άλλοτε οι ντόπιοι διατηρούσαν με τους τουρίστες ακόμα και μετά τις διακοπές. Όπως είναι φυσικό, αναπόφευκτες είναι και οι προστριβές με τους ξένους επισκέπτες. Σύμφωνα με την έρευνα οι προστριβές που υπάρχουν είναι σε μικρό βαθμό, κυρίως στο χώρο εργασίας ή στις περιπτώσεις που οι τουρίστες έχουν καταναλώσει μεγάλες ποσότητες αλκοόλ.

Τελευταία, αλλά πολύ σημαντική παράμετρος είναι η επίδραση του τουρισμού στην κοινωνική συμπεριφορά. Η συναναστροφή και στενή επαφή με τους ξένους επισκέπτες κάποιες φορές έχει αρνητικές επιρροές. Σύμφωνα με στοιχεία που συλλέχτηκαν από την Αστυνομία Κύπρου η εγκληματικότητα έχει αυξηθεί σημαντικά την τελευταία δεκαετία. Συγκεκριμένα, η νεανική παραραβατικότητα, η εμπορία, διακίνηση και χρήση ναρκωτικών έχουν γίνει συχνός πονοκέφαλος στις τοπικές αρχές. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν επίσημα στατιστικά στοιχεία, τα οποία να υποδεικνύουν την τουριστική ανάπτυξη σαν κύρια πηγή εγκληματικότητας, εντούτοις μέσα από την ποσοτική έρευνα διαφάνηκε ότι ο τουρισμός είναι ένας από τους παράγοντες που συμβάλει στην αύξηση του εγκλήματος. Επίσης, ο τουρισμός έχει μεγεθύνει άλλα κοινωνικά προβλήματα όπως η αισχροκέρδεια, η πορνεία και ο τζόγος.

Πρέπει να αναφερθεί ότι, σε καμία περίπτωση δεν θεωρείται ο τουρισμός, ως ο κατ' εξοχήν υπεύθυνος για τις αρνητικές συμπεριφορές και καταστάσεις στην κυπριακή κοινωνία. Απλά προστίθεται στις αιτίες που προκαλούν και μεγεθύνουν κάποια κοινωνικά προβλήματα.

2.4 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Αντικείμενο της παραγράφου αυτής είναι η Εκτίμηση των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον και ο τεκμηριωμένος εντοπισμός των αναμενόμενων θετικών και αρνητικών επιπτώσεων στις περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Α.Επιπτώσεις από την Κατασκευή και Λειτουργία Ιχθυόσκαλας

Η κατασκευή και λειτουργία της Ιχθυόσκαλας Λεμεσού αναμφισβήτητα θα δημιουργήσει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις, τόσο στην άμεση περιοχή στην οποία θα υλοποιηθεί το έργο όσο και στην ευρύτερη περιοχή. Η σοβαρότητα και το εύρος των επιπτώσεων σχετίζεται άμεσα με το μέγεθος των κατασκευαστικών έργων και τη δυναμικότητα της ιχθυόσκαλας.

Συνοπτικά, οι κυριότερες επιπτώσεις οι οποίες αναμένεται να παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών και από τη λειτουργία της Ιχθυόσκαλας έχουν ως ακολούθως:

- Αυξημένα επίπεδα ηχορύπανσης (αρνητική επίπτωση).
- Επιβάρυνση του υφιστάμενου οδικού δικτύου (αρνητική επίπτωση).
- Επιπτώσεις στο θαλάσσιο βιολογικό περιβάλλον (αρνητική επίπτωση).
- Διαφοροποίηση στη χρήση γης.
- Διαφοροποίηση στον υφιστάμενο οπτικό χαρακτήρα της περιοχής (αρνητική επίπτωση).
- Διαφοροποίηση των υφιστάμενων πολεοδομικών χαρακτηριστικών, και συσχέτιση με το γεγονός ότι η περιοχή βρίσκεται εκτός των προνοιών του Τοπικού Σχεδίου Λεμεσού (αρνητική επίπτωση).
- Ενδεχόμενα προβλήματα από τη γειτνίαση με το Νέο Λιμάνι Λεμεσού (αρνητική επίπτωση).
- Εξασφάλιση κατάλληλων χώρων ελλιμενισμού των αλιευτικών σκαφών (θετική επίπτωση).
- Δημιουργία κατάλληλων χώρων εκφόρτωσης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων (θετική επίπτωση).

Η υλοποίηση της ιχθυόσκαλας γενικά εκτιμάται ότι δεν θα προκαλέσει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής, και δεν διαφαίνεται να αποτελεί απειλή για σημαντική μείωση ή απώλεια στη βιολογική ποικιλομορφία της περιοχής ή σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία σε βαθμό που να οδηγεί στην μη υλοποίηση της. Αναλυτικά οι επιπτώσεις οι οποίες αναμένεται να παρουσιαστούν της κίνησης πλωτών μηχανημάτων. Η

μετατόπιση του υλικού ενδεχομένως να δημιουργήσει τις ακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις:

- Αιώρηση λεπτόκοκκου υλικού για κάποιο χρονικό διάστημα και αύξηση της θολότητας του νερού.
- Κάλυψη άλλου υλικού / βλάστησης στη θέση εναπόθεσης του εκσκαφέντος υλικού.

Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι λόγω της παρουσίας του Νέου Λιμανιού Λεμεσού, το βενθικό οικοσύστημα στην άμεσα επηρεαζόμενη περιοχή δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο οικολογικό ενδιαφέρον, γεγονός το οποίο περιορίζει σημαντικά τις αρνητικές επιπτώσεις.

Το χερσαίο βιολογικό περιβάλλον στην άμεσα επηρεαζόμενη περιοχή (*χώρος όπου θα κατασκευαστούν οι χερσαίες εγκαταστάσεις*) δεν παρουσιάζει οποιαδήποτε σημαντικά χαρακτηριστικά, αφού στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει οποιαδήποτε παρουσία χλωρίδας ή πανίδας (αποτελεί τεχνητή επιχωμάτωση η οποία χρησιμοποιείται για αποθήκευση υλικών εκσκαφής).

Αέρια Ρύπανση

Κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών ανέγερσης των χερσαίων εγκαταστάσεων της ιχθυόσκαλας θα δημιουργηθούν ποσότητες σκόνης, οι οποίες θα προέρχονται κυρίως από τις εργασίες επιχωματώσεων για τη δημιουργία χερσαίων χώρων και τη μεταφορά υλικών και μπαζών.

Οι ποσότητες σκόνης που θα δημιουργηθούν εξαρτώνται μεταξύ άλλων από τη μέθοδο φορτοεκφόρτωσης μπαζών, τον τρόπο λειτουργίας των μηχανημάτων, τις κλιματολογικές συνθήκες, την περίοδο που θα γίνονται οι εκσκαφές, τον όγκο των εκσκαφών/επιχωματώσεων, την υγρασία που θα περιέχει το χώμα εκσκαφής και τη θέση που θα γίνεται η φορτοεκφόρτωση των χωμάτων. Λόγω των πιο πάνω παραγόντων είναι ανέφικτος ο υπολογισμός της ποσότητας σκόνης που θα δημιουργηθεί. Μπορεί όμως να θεωρηθεί ότι οι επιπτώσεις από τη δημιουργία σκόνης θα είναι αμελητέες λόγω του περιορισμένου όγκου των χωματουργικών εργασιών.

Αναφορικά με τις εκπομπές αερίων ρύπων, δεν αναμένεται να απελευθερωθούν ποσότητες που να δημιουργήσουν συγκεντρώσεις πιο ψηλές από αυτές που καθορίζονται στα πλαίσια της Νομοθεσίας.

Ανθρωπογενές Περιβάλλον

Οι κατασκευαστικές εργασίες υλοποίησης της ιχθυόσκαλας Λεμεσού εκτιμάται ότι δεν θα δημιουργήσουν σημαντική επιβάρυνση στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο της επηρεαζόμενης περιοχής. Το οδικό δίκτυο ήδη χρησιμοποιείται εκτεταμένα για την κάλυψη των αναγκών του Νέου Λιμανιού Λεμεσού, ενώ σύμφωνα με το Τοπικό Σχέδιο Λεμεσού προβλέπεται η αναβάθμιση του οδικού δικτύου.

Β.Επιπτώσεις Ρύπανση των νερών και του εδάφους

Η ρύπανση των νερών και του εδάφους ως αποτέλεσμα ανθρώπινων δραστηριοτήτων, προκαλείται από την άμεση ή έμμεση εισαγωγή στα νερά ή το έδαφος, αντικειμένων, ουσιών, θερμότητας, κραδασμών ή θορύβου που ενδέχεται να προκαλέσουν βλάβη στην ανθρώπινη υγεία ή τους ζώντες οργανισμούς που διαβιούν στα νερά ή το έδαφος, ή να βλάψουν το υδατικό ή εδαφικό οικολογικό σύστημα.

Στο παρελθόν, μεγάλος αριθμός βιομηχανιών απέρριπταν τα ανεπεξέργαστα απόβλητά τους σε υδάτινους αποδέκτες ή το έδαφος με κίνδυνο ρύπανσης των υπόγειων και επιφανειακών νερών και του εδάφους. Με την πάροδο του χρόνου, αρκετές μονάδες άρχισαν να επεξεργάζονται τα απόβλητά τους ανάλογα με την ποιότητα του αποδέκτη των επεξεργασμένων αποβλήτων. Ταυτόχρονα, το κράτος προώθησε έργα περιβαλλοντικής υποδομής, όπως ο κεντρικός σταθμός επεξεργασίας αποβλήτων Βαθιάς Γωνιάς, στον Άγιο Σωζόμενο και προωθεί χώρους ορθολογικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ώστε η προστασία του περιβάλλοντος από τη ρύπανση να είναι ολοκληρωμένη. Με όλα τα πιο πάνω γίνεται συνεχής έλεγχος από την υπηρεσία περιβάλλοντος για την προστασία, έλεγχο και πρόληψη της ρύπανσης των νερών και του εδάφους από τη λειτουργία βιομηχανικών και κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων και, γενικά, από οποιαδήποτε ανθρώπινη δραστηριότητα που μπορεί ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος.

2.5 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Κύπρος είναι μια μικρή χώρα με μακρόχρονη ιστορία και πλούσια πολιτιστική κληρονομιά. Από τον Ιούλιο του 1974 ένα μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς βρίσκεται κάτω από την τούρκικη κατοχή.

Αλλαγές στις κοινωνικές σχέσεις, τα ήθη και έθιμα. Τέτοιες αλλαγές έχουν παρατηρηθεί στις σχέσεις των δύο φίλων, στο τρόπο ζωής και συμπεριφοράς, στην εκτίμηση της τοπικής παράδοσης, στα έθιμα, σε σχέσεις ανάμεσα σε άτομα της ίδιας κοινότητας . Αυτό οφείλεται κυρίως στον αστικό χαρακτήρα των νέων παραγωγικών και κοινωνικών δομών που υιοθετούνται από τουριστικές περιοχές της υπαίθρου.

Ακόμη η Κύπρος έχει μια τόσο πλούσια ιστορία και διάφορες πολιτιστικές επιρροές, λόγω του ότι τόσο διαφορετικές χώρες επηρέασαν την τοπική τέχνη της Κύπρου, κάθε μία αφήνοντας πίσω τους τα καλύτερα δείγματα της δικιάς τους τέχνης έτσι ώστε να μπορέσει να δημιουργήσει μερικά από τα πιο περίτεχνα αριστουργήματα παγκοσμίως .

Με όλα τα πιο πάνω αλλοιώνεται η ταυτότητα του τόπου δηλαδή γίνεται η αλλοίωση της εθνικής μας ταυτότητας , απορροφούμαι τα ήθη και έθιμα των άλλων χωρών.

Επίλογος

Όπως έχω αναφέρει τις οι πάνω επιπτώσεις είναι το πιο σημαντικό κεφάλαιο στην μελέτη αυτή για το λόγο ότι δύσκολα μπορείς να τις ελέγξεις και να τις αποτρέψεις. Την περίοδο αυτή η οικονομική κρίση έχει επιφέρει πολύ αρνητικές επιπτώσεις κυρίως στο θέμα της απασχόλησης των Κύπριων που εργάζονται σε ξενοδοχεία και εστιατόρια, γιατί αυτά βασίζονται στον τουρισμό. Ακόμη τον ξένο προσωπικό είναι μια αρνητική επίπτωση για του Κύπριους εργαζομένους, γιατί οι Κύπριοι εργοδότες προτιμούν ξένους αντί ντόπιους γιατί είναι χαμηλόμισθοι .

Η Κύπρος είναι ένας πολύ καλός προορισμός για τους ξένους αλλά παρά την καλή προβολή που γίνεται πρέπει όμως να λυθούν και να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα

από τις επιπτώσεις του τουρισμού ,στο περιβάλλον, στην κοινωνία και την οικονομία της τότε η απομάκρυνση του τουρίστα θα είναι άμεσο αποτέλεσμα.

Έτσι για να μπορεί ένας προορισμός να έχει μια υγιή τουριστική ανάπτυξη και άνθιση θα πρέπει πρώτα να μεριμνήσουν οι αντίστοιχοι φορείς του και να προλάβουν τις αρνητικές συνέπειες του, αντιμετωπίζοντας τες με σωστό προγραμματισμό, σωστή διαφήμιση και προβολή του τόπου αλλά και με σεβασμό στο περιβάλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Στρατηγική του Τουρισμού στην Κύπρο

3.1 Όραμα

Το όραμα που θα καθοδηγεί τη στρατηγική της επόμενης δεκαετίας είναι:
Κύπρος ένας ποιοτικός τουριστικός προορισμός που να ικανοποιεί τον επισκέπτη με ποικίλα ενδιαφέροντα και αναζητήσεις και να διασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας ζωής για το ντόπιο.

Η επίτευξη του οράματος θα διασφαλιστεί μέσα από μια Στρατηγική που έχει ως κεντρικό σημείο αναφοράς την Αειφορία η οποία ταυτίζεται με την έννοια της ποιότητας. Στα πλαίσια της αειφορίας η τουριστική ανάπτυξη θα διασφαλίσει την ποιότητα της τουριστικής εμπειρίας , του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και την ποιότητα της ζωής των κατοίκων αξιοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους χωρίς να τους καταπονεί ή εξαντλεί, επιτρέποντας έτσι στον προορισμό να ανταποκριθεί επιτυχώς στις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες τόσο του επισκέπτη όσο και του ντόπιου.

Στόχοι

Η μεγιστοποίηση των κοινωνικοοικονομικών οφελών θα επιδιωχθεί μέσα από την αύξηση των εσόδων που θα αποτελεί τον βασικό δείκτη επιτυχίας του στρατηγικού σχεδίου. Η μεγιστοποίηση των εσόδων από τον τουρισμό θα επιτευχθεί με την:

- Αύξηση της δαπάνης των περιηγητών
- Βελτίωση της εποχικότητας

- Αύξηση των αφίξεων
- Αύξηση της διάρκειας παραμονής
- Αύξηση του επαναλαμβανόμενου τουρισμού

Κρίσιμο σημείο στην επιτυχία του στόχου της αύξησης των εσόδων είναι η απομάκρυνση από την παραδοσιακή πρακτική επικέντρωσης στη μεγιστοποίηση των εσόδων. Ο γενικός στόχος επιδιώκεται με τον καθορισμό του βαθμού ανάπτυξης και των προτεραιοτήτων των επιμέρους παραμέτρων που συνθέτουν το στόχο έσοδα.

Άλλοι στόχοι είναι οι **Αριθμητικοί Στόχοι**:

Οι αριθμητικοί στόχοι χρησιμεύουν ως κίνητρο για δραστηριοποίηση όλων των εμπλεκόμενων προς μια κοινή και σωστή πορεία. Οι αριθμητικοί στόχοι πρέπει να αντιμετωπίζονται ως δείκτες οι οποίοι πρέπει να παρακολουθούνται στο σύνολο τους για να αξιολογείται η πορεία, να γίνονται διαπιστώσεις για το βαθμό επίτευξης των βασικών επιδιώξεων της στρατηγικής και να λαμβάνονται τα ανάλογα μέτρα.

Ο κύριος αριθμητικός στόχος του στρατηγικού σχεδίου είναι η μεγιστοποίηση των εσόδων σε πραγματικούς όρους. Η επίτευξη του στόχου αυτού θα επιδιωχθεί μέσω των στρατηγικών παρεμβάσεων που θα γίνουν και επιδιώκεται με την ισορροπημένη ανάπτυξη των δύο συνθετικών παραμέτρων – αφίξεις και δαπάνη.

Σε ότι αφορά το στόχο των αφίξεων τα 3.5 εκ.περιηγητές μέχρι το 2010 πρέπει να θεωρούνται ως το ανώτατο όριο καθώς αναγνωρίζεται πως η αύξηση των εσόδων μέσω της αύξησης των αφίξεων εξαντλεί τους διαθέσιμους πόρους και υποσκιάζει την αειφορία του προορισμού.

Οι στόχοι για τις υπόλοιπες αριθμητικές παραμέτρους καθορίζονται ως εξής:

Η μέση διάρκεια παραμονής να ανέλθει σε 11,6 μέρες, η εποχικότητα να αντιμετωπιστεί με την καλύτερη κατανομή των αφίξεων μέσα στο χρόνο και συγκεκριμένα να μειωθεί το μερίδιο της περιόδου αιχμής(Ιούλιος– Σεπτέμβριος) Σε 33% από 40% που είναι τα τελευταία χρόνια και να αυξηθεί το μερίδιο όλων των άλλων μηνών ιδιαίτερα των περιόδων Ιανουαρίου-Μαρτίου-Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου. Τέλος, να αυξηθεί το ποσοστό του επαναλαμβανόμενου τουρισμού.

Οποιαδήποτε βελτίωση των τριών πιο πάνω δεικτών θα αποτελεί επιπλέον επιτυχία του προορισμού αφού συμβάλλει θετικά στα κοινωνικοοικονομικά οφέλη που επιδιώκονται.

3.2 Στρατηγικό Σχέδιο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού

Το στρατηγικό σχέδιο ετοιμάστηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού σε στενή συνεργασία με τους εταίρους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και εγκρίθηκε από την κυβέρνηση. Η υλοποίηση του προωθείται βάσει ενός λεπτομερούς Σχεδίου Υλοποίησης στο οποίο καθορίζεται ο ρόλος του δημοσίου, ιδιωτικού τομέα και των τοπικών αρχών και τίθενται σαφή χρονοδιαγράμματα.

Το Στρατηγικό Σχέδιο επιδιώκει να επανατοποθετήσει την Κύπρο σε διεθνή τουριστική αγορά στη βάση της αειφορίας και της ποιότητας. Προνοεί μια σειρά παρεμβάσεων στους τομείς του μάρκετινγκ, ανάπτυξης προϊόντος και ποιότητας / αξίας που θα βοηθήσουν την Κύπρο να αναδείξει την ταυτότητα και ιδιαιτερότητα της, να προσελκύσει τις επιθυμητές κατηγορίες πελατείας και να ικανοποιήσει τους κοινωνικοοικονομικούς της στόχους με σεβασμό στο περιβάλλον και τον πολιτισμό της.

Η Στρατηγική Επανατοποθέτησης της τουριστικής Κύπρου εδράζεται σε μια νέα προσέγγιση ανάπτυξης η οποία ενθαρρύνει τη διακίνηση του επισκέπτη στο νησί ώστε να διαπιστώσει τον περιβαλλοντικό και πολιτιστικό πλούτο και ποικιλομορφία του νησιού σε μικρό γεωγραφικό χώρο που μπορούν να αναδείξουν την ταυτότητα του προορισμού και να του προσδώσουν συγκριτικό πλεονέκτημα. Παράλληλα επιτρέπει την επίδοση του επισκέπτη σε δραστηριότητες και εμπειρίες που καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες και ενδιαφέροντα του εμπλουτίζοντας και αναβαθμίζοντας την τουριστική εμπειρία του.

Στα πλαίσια εφαρμογής του Στρατηγικού Σχεδίου ο ΚΟΤ στηρίζει την ετοιμασία Περιφερειακών Στρατηγικών και Σχεδίων Δράσης ώστε η κάθε περιοχή να αξιοποιήσει όλες τις δυνατότητες της για ποιοτική και αειφόρα τουριστική ανάπτυξη

και να καλλιεργήσει την δική της ταυτότητα και ιδιαιτερότητα η οποία να συμβάλλει στην επανατοποθέτηση της τουριστικής Κύπρου.

3.3 Προώθηση του Τουριστικού Προϊόντος

Το τουριστικό προϊόν το οποίο προσφέρει ένας προορισμός καθορίζει και το είδος της τουριστικής πελατείας. Η επιτυχία ή αποτυχία του τουριστικού προορισμού στη διεθνή τουριστική αγορά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ευρύτητα και την ποιότητα του τουριστικού προϊόντος που προσφέρει. Μέσα στις συνθήκες έντονου ανταγωνισμού που έχουν διαμορφωθεί στη διεθνή αρένα κερδίζει τον προϊόν εκείνο , το οποίο ανταποκρίνεται και ικανοποιεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις ανάγκες και απαιτήσεις της πελατείας στην οποία απευθύνεται ο προορισμός .

Η αντιμετώπιση των συνθηκών ανταγωνισμού επιβάλλει όπως ο προορισμός αξιοποιήσει το συγκριτικό πλεονέκτημα που διαθέτει και διαμορφώσει το κατάλληλο προϊόν το οποίο θα του επιτρέψει να προσελκύσει τα επιθυμητά τμήματα της τουριστικής πελατείας .

Η Κύπρος ως ένας νησιώτικος τουριστικός προορισμός έχει επενδύσει κυρίως στην πελατεία Ήλιου και Θάλασσας .Ο προσανατολισμός αυτός ήταν σωστή επιλογή με τα δεδομένα που ίσχυαν την δεκαετία του '80- νέος προορισμός ,ζήτηση διακοπών Ήλιου και Θάλασσας, διαφορετικές απαιτήσεις πελατείας, λιγότεροι προορισμοί κλπ.

Η επιλογή όμως αυτή είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός μονοδιάστατου προϊόντος το οποίο σήμερα δε διαφέρει από πολλούς άλλους προορισμούς και τοποθετεί την Κύπρο σε μειονεκτική θέση όσον αφορά την ανταγωνιστική της ικανότητα.

Η Στρατηγική Προϊόντος που προτείνεται στοχεύει:

- Στη διαμόρφωση του προϊόντος εκείνου το οποίο θα αξιοποιήσει το συγκριτικό πλεονέκτημα που διαθέτει η Κύπρος σαν τουριστικός προορισμός και θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την επανατοποθέτηση της στον

τουριστικό χάρτη σαν ένα προορισμό ο οποίος προσφέρει τη δυνατότητα για μια πολυδιάστατη τουριστική εμπειρία σε μικρό γεωγραφικό χώρο.

- Στην ανάπτυξη προϊόντος με γνώμονα την αειφορία του τουριστικού τομέα.
- Στη διαμόρφωση προϊόντος που να εξυπηρετεί τις ανάγκες και απαιτήσεις των επιλεγμένων τμημάτων της πελατείας.

Προτεινόμενα ειδικά προϊόντα:

Με βάση τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε προκύπτουν τα ακόλουθα ειδικά προϊόντα τα οποία εξυπηρετούν τα διάφορα τμήματα αγοράς που επιλέγηκαν και παρατίθενται χωρίς ιεράρχηση:

- Μουσεία
- Διαδρομές :
 - πολιτιστικές
 - σύνθετες
 - θεματικές
- Μονοπάτια μελέτης της φύσης
- Κέντρα πληροφόρησης
- Αγροτουρισμός
- Γήπεδα ποδοσφαίρου
- Υποδομή για κολύμβηση και στίβο και άλλα αθλήματα προτεραιότητας
- Γκολφ
- Εθνικά δασικά πάρκα
- Θαλάσσια πάρκα
- Βοτανικοί κήποι
- Εκθέσεις
- Ποδηλατικά κέντρα,
- Ποδηλατοδρόμοι
- Ποδηλατικές διαδρομές
- Χώροι συνεδρίων
- Οργανωμένες εκδρομές
- Μαρίνες /καταφύγια
- Κέντρα θαλασσίων αθλημάτων
- Εκδηλώσεις

➤ Παράκτιες κρουαζιέρες

Τα περισσότερα από τα πιο πάνω προϊόντα εξυπηρετούν και το βασικό τμήμα της πελατείας «Ήλιος και Θάλασσα Συν».

Για την δημιουργία των ειδικών προϊόντων απαιτούνται επενδύσεις από τον Δημόσιο Τομέα περιλαμβανόμενων των Τοπικών Αρχών και τον Ιδιωτικό Τομέα.

Για την ενθάρρυνση του ιδιωτικού τομέα να αναλάβει επενδύσεις προτείνεται η εισαγωγή και λειτουργία Σχεδίων Κινήτρων.

Είναι απαραίτητο να επισπευσθεί η δημιουργία και η συμπλήρωση μια σειράς έργων που αφορούν ειδικά τουριστικά προϊόντα, τα οποία τυγχάνουν μελέτης εδώ και καιρό. Προτείνονται λοιπόν συγκεκριμένες δράσεις για τα ακόλουθα προϊόντα:

Υποδομή για Αθλητικό Τουρισμό

Αξιολογήθηκαν εκ νέου οι προοπτικές ανάπτυξης του Αθλητικού Τουρισμού, υπό το φως και των ευκαιριών που παρουσιάστηκαν λόγω της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων "Αθήνα 2004" και της απόφασης ξένων ολυμπιακών ομάδων για προπόνηση στην Κύπρο. Στον τομέα αποδίδεται πολύ υψηλή προτεραιότητα. Όπως αποφασίστηκε σε διυπουργική σύσκεψη που συγκλήθηκε στις 28.8.03, έχει διεξαχθεί έρευνα για τα αθλήματα που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον και ετοιμάζεται σχέδιο δράσης που θα καλύψει τόσο την επαγγελματική / πρωταθλητική πτυχή όσο και τη ψυχαγωγική πτυχή του Αθλητικού Τουρισμού, και θα συνίσταται σε συγκεκριμένες ενέργειες προτεραιότητας στους ακόλουθους τομείς:

- Συμπλήρωση και δημιουργία υποδομής διεθνών προδιαγραφών για τα αθλήματα προτεραιότητας (ποδόσφαιρο, κολύμβηση, ποδηλασία, στίβος) και άλλα αθλήματα, περιλαμβανομένων των θαλασσίων αθλημάτων.
- Λειτουργία συστήματος διαχείρισης και κρατήσεων όλων των αθλητικών εγκαταστάσεων που προσφέρονται για σκοπούς Αθλητικού Τουρισμού.
- Διοργάνωση διεθνών αθλητικών συναντήσεων, εκδηλώσεων κλπ.

Γήπεδα Γκολφ

Για να ενθαρρυνθούν ουσιαστικά επενδυτές να δημιουργήσουν υψηλής ποιότητας γήπεδα γκολφ σε ιδιωτικής ιδιοκτησίας εκτάσεις, μελετάται ξανά η υφιστάμενη πολιτική και τα κριτήρια σε ότι αφορά τις επιτρεπόμενες αναπτύξεις και τις προϋποθέσεις έγκρισης. Σε ότι αφορά τη δημιουργία τριών γηπέδων γκολφ σε κυβερνητική γη (Αγία Νάπα, Ορόκλινη, Πεντάκωμο) μελετούνται εναλλακτικοί τρόποι διάθεσης των αντίστοιχων κρατικών/ δασικών γαιών, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των έργων και το επενδυτικό ενδιαφέρον.

Αγροτουρισμός - Ανάπτυξη Τουρισμού στην Ύπαιθρο

Έχει καταρτισθεί Σχέδιο Ανάπτυξης που αφορά τον Τουρισμό στην Ύπαιθρο και που συνάδει με το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2004-2006 και το Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού - Στόχος Δύο. Το Σχέδιο αυτό δεν περιορίζεται μόνο στη διαμονή με τη δημιουργία καταλυμάτων σε παραδοσιακές οικοδομές, αλλά περιλαμβάνει δράσεις και μέτρα για τη δημιουργία ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος της υπαίθρου, εμπλουτισμένου με έργα πολιτιστικού και περιβαλλοντικού περιεχομένου που εξυπηρετούν ειδικά ενδιαφέροντα και δραστηριότητες. Συγκεκριμένα έχουν τύχει επεξεργασίας δράσεις και σχέδια κινήτρων που στοχεύουν:

- Στη δημιουργία νέων και ποιοτική αναβάθμιση υφιστάμενων αγροτουριστικών καταλυμάτων και παραδοσιακών εστιατορίων, προώθηση άλλων δραστηριοτήτων π.χ. εκθετήρια, μουσεία, εργαστήρια παραδοσιακών τεχνών και άλλων ασχολιών
- στη στήριξη μεταποιητικών μονάδων που έχουν σχέση με τοπικά προϊόντα
- στη δημιουργία μονοπατιών μελέτης της φύσης, ποδηλατικών διαδρομών, θεματικών και σύνθετων διαδρομών, θεματικών μουσείων, κέντρων πληροφόρησης κλπ.

Το Σχέδιο είναι συμπληρωμένο με δράσεις που αφορούν την προώθηση, οργάνωση και προβολή του τουριστικού προϊόντος της Υπαίθρου.

Προϊόντα και Υποδομή για Πολιτιστικό Τουρισμό

Ο πολιτισμός αποτελεί άξονα της επανατοποθέτησης και κύριο εμπλουτιστικό στοιχείο της τουριστικής εμπειρίας για όλα τα τμήματα της πελατείας. Η δυνατότητα της Κύπρου να εξυπηρετήσει σειρά πολιτιστικών ενδιαφερόντων όπως ιστορία, αρχαιολογία, θρησκεία, παράδοση/ έθιμα, τέχνες, χειροτεχνία κλπ, είναι ευρύτατη και οι δυνατότητες που παρέχονται σήμερα για να γνωρίσει ο επισκέπτης τον πολιτισμό μας με την ευρύτερη έννοια πρέπει να επεκταθούν με βελτιώσεις στον τρόπο ανάδειξης και παρουσίασης των μνημείων, των αξιοθέατων και γενικά του πολιτιστικού μας πλούτου.

Όπως αναλύεται στο Σχέδιο Υλοποίησης της Στρατηγικής, σοβαρές επενδύσεις πρέπει να αναληφθούν από το Δημόσιο Τομέα και συγκεκριμένα από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες, τις Επαρχιακές Διοικήσεις, την Υπηρεσία Χειροτεχνίας καθώς και από τις Τοπικές Αρχές. Ο ΚΟΤ περιέλαβε στις δραστηριότητες του φιλόδοξο πρόγραμμα για τη δημιουργία πολιτιστικών και άλλων διαδρομών, διοργάνωση εκδηλώσεων όπως Διεθνών Φεστιβάλ π.χ. Ετήσιο Φεστιβάλ Ταινιών, Όπερα, δημιουργία μουσείων, κέντρων πληροφόρησης, εργαστηρίων και διάφορων δραστηριοτήτων - καλλιτεχνικών, πολιτιστικών, λαϊκής τέχνης κλπ.

Περιβάλλον και Περιβαλλοντικά Προϊόντα

Πέραν της αναγνώρισης της αμφίδρομης σχέσης που έχουν τουρισμός και περιβάλλον, επιβάλλεται άμεσα η δραστηριοποίηση προς την κατεύθυνση της προστασίας και ανάδειξης του περιβάλλοντος σαν συντελεστή της προσπάθειας επανατοποθέτησης της Τουριστικής Κύπρου. Οι τομείς παρέμβασης περιλαμβάνουν την ενίσχυση του πλαισίου προστασίας και ρύθμισης, την εφαρμογή περιβαλλοντικών κριτηρίων για τις επιλογές πολιτικών και σχεδίων ανάπτυξης και σχεδιασμό έργων, την υιοθέτηση πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον και την καλλιέργεια περιβαλλοντικής νοοτροπίας.

Επενδύσεις σε έργα Τουρισμού Φύσης όπως Μονοπάτια, Διαδρομές, Περιβαλλοντικά Κέντρα, Ποδηλατικές Διαδρομές, ανάδειξη Αλυκών, τοπικής γλωρίδας και πανίδας, ευκαιρίες για κατασκήνωση και ψυχαγωγία στα δάση κ.ά. παίρνουν προτεραιότητα τόσο στα προγράμματα του ΚΟΤ όσο και στα προγράμματα άλλων αρμόδιων υπηρεσιών, όπως το Τμήμα Δασών, Τμήμα Περιβάλλοντος και άλλοι.

Διαμονή

Για τον εντοπισμό των τύπων καταλυμάτων που πρέπει να προσφέρονται έγινε σύνδεση των αναγκών των επιλεγμένων τμημάτων αγοράς με τύπους καταλυμάτων. Η ιεράρχηση των τύπων καταλυμάτων έγινε με βάση τον αριθμό των τμημάτων που εξυπηρετούν. Με βάση επίσης τα κριτήρια που αφορούν τη δυνατότητα ανάπτυξης, την αποδοτικότητα και την ανάγκη δημιουργίας νέων κλινών για ικανοποίηση της ζήτησης μέχρι το 2010, όπως και τις διαπιστώσεις που προέκυψαν από την αξιολόγηση των υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων προτείνονται οι ακόλουθες στρατηγικές κατευθύνσεις / τομείς παρέμβασης:

- Τα νέα καταλύματα που θα δημιουργηθούν θα πρέπει να εντάσσονται στις κατηγορίες και τάξεις που εντοπίστηκε ανάγκη και που είναι τα ξενοδοχεία 3-5 αστερών, τουριστικά χωριά, τουριστικές επαύλεις, mixed use destination resorts, μικρές μονάδες με χαρακτήρα και αγροτουριστικά.
- Για την εξυπηρέτηση των επιλεγμένων τμημάτων της αγοράς υπάρχει ανάγκη για τη δημιουργία νέων τύπων καταλυμάτων όπως είναι τα mixed use destination resorts και μικρών μονάδων με χαρακτήρα.
- Τα υφιστάμενα καταλύματα επιβάλλεται να αναβαθμιστούν.
- Καταλύματα χαμηλών κατηγοριών θα πρέπει να ενθαρρυνθούν είτε να αναβαθμιστούν στις επιλεγμένες κατηγορίες και τάξεις είτε να αποσυρθούν.

Για την επίτευξη των στρατηγικών αυτών παρεμβάσεων προτείνονται:

(α) Η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που ρυθμίζει τη δημιουργία και λειτουργία τουριστικών καταλυμάτων ώστε να καθοριστούν προδιαγραφές για τις νέες τάξεις καταλυμάτων που πρέπει να δημιουργηθούν, να εισαχθούν ποιοτικά κριτήρια και να αποσαφηνιστούν / εκσυγχρονιστούν οι ποσοτικές προδιαγραφές, το σύστημα κατάταξης και ταξινόμησης και οι μηχανισμοί μελέτης σχεδίου και ελέγχου, και

(β) Η εισαγωγή Σχεδίων Κινήτρων για αναβάθμιση και απόσυρση κλινών
Ο απαιτούμενος αριθμός κλινών για την ικανοποίηση του ανώτατου αριθμού περιηγητών (3,5 εκ.) το 2010 υπολογίστηκε σε 131, 000 και οι επιπρόσθετες κλίνες που θα έπρεπε να δημιουργηθούν σε δέκα χρόνια 22, 000.

Με βάση τα σημερινά δεδομένα (κλίνες σε λειτουργία, υπό ανέγερση, επιπρόσθετες κλίνες που μπορούν να τοποθετούνται νόμιμα στα δωμάτια), ο συνολικός αριθμός κλινών που θα λειτουργούν το 2004 υπολογίζεται σε 120, 000 περίπου. Επομένως, σε περίοδο τριών χρόνων δημιουργήθηκε το 50% των απαιτούμενων επιπρόσθετων κλινών.

Παράλληλα έχει αυξηθεί ο αριθμός των **δεύτερων κατοικιών** που αγοράζονται από μη κατοίκους Κύπρου ο οποίος προβλέπεται να συνεχίσει να αυξάνεται και με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επειδή οι κατοικίες αυτές χρησιμοποιούνται για τουριστική χρήση, θα μελετηθούν οι επιπτώσεις και γενικά το φαινόμενο αυτό.

Η εξέλιξη αυτή καταδεικνύει την επιτακτική ανάγκη για επίσπευση υλοποίησης των στρατηγικών παρεμβάσεων που προτείνονται ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της δημιουργίας των επιθυμητών κατηγοριών και τάξεων καταλυμάτων τα οποία θα ικανοποιούν τις ανάγκες των επιλεγμένων τμημάτων της πελατείας και να συγκρατηθούν οι ρυθμοί δημιουργίας νέων κλινών.

Διατροφή

Η Στρατηγική για τη Διατροφή στοχεύει στην ικανοποίηση των γαστρονομικών αναγκών του επισκέπτη με την προσφορά ποιοτικού επιπέδου διατροφής σε διαφορετικές τιμές.

Κύριες επιδιώξεις της στρατηγικής για τη διατροφή είναι η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που ρυθμίζει τη δημιουργία και λειτουργία των Κέντρων Αναψυχής τα οποία χαρακτηρίζονται από τυποποιημένο προϊόν, έλλειψη αυθεντικότητας, χαμηλά επίπεδα εξυπηρέτησης, η ανάδειξη της Κυπριακής παραδοσιακής κουζίνας και φιλοξενίας. Ήδη ετοιμάστηκε και άρχισε να εφαρμόζεται σε πιλοτική βάση πρόγραμμα για την παραδοσιακή κουζίνα το οποίο θα επεκταθεί με βάση τα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής του. Προτείνεται επίσης η διεξαγωγή σχετικής έρευνας η οποία θα καταλήξει στην ετοιμασία Οδηγού Καλού Φαγητού και σχεδίου κινήτρων για αναβάθμιση των υφιστάμενων επισιτιστικών επιχειρήσεων.

Γενική Υποδομή

Η επέκταση και αναβάθμιση των αεροδρομίων τόσο από πλευράς δυναμικότητας, όσο και από πλευράς παροχής πολύ καλών γενικών και εξειδικευμένων διευκολύνσεων και ψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης, η βελτίωση των λιμανιών έτσι ώστε να χρησιμοποιούνται όχι μόνο ως σημεία πρόσβασης αλλά και ως σημεία που θα εξυπηρετούν τους επιβάτες κρουαζιερόπλοιων είναι θέματα μεγάλης προτεραιότητας.

Κρίσιμης σημασίας είναι η βελτίωση και αναβάθμιση του οδικού δικτύου διότι η μοναδικότητα της τουριστικής εμπειρίας της Κύπρου βασίζεται στη δυνατότητα του επισκέπτη να διακινηθεί με ευκολία και ασφάλεια στον τόπο. Επείγει επίσης η δημιουργία ικανοποιητικού δικτύου πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων, ιδιαίτερα στις τουριστικές περιοχές.

Συγκοινωνίες

Μέσω της επανατοποθέτησης επιδιώκεται καθιέρωση της Κύπρου ως ποιοτικού προορισμού, ο οποίος προσφέρει στον επισκέπτη πολυδιάστατη εμπειρία σε μικρό γεωγραφικό χώρο.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού επιβάλλεται η αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρονται στον τομέα των συγκοινωνιών, η καλύτερη οργάνωση και ο εμπλουτισμός των μέσων συγκοινωνιών με νέα μέσα προσαρμοσμένα στις ανάγκες των επισκεπτών, τα οποία να διασφαλίζουν εύκολη, άνετη, ασφαλή και προσιτή διακίνηση.

Εμπόριο

Το εμπόριο μπορεί να αποτελέσει μέσο προβολής και ανάδειξης του πολιτισμού της Κύπρου και βασικό εμπλουτιστικό στοιχείο. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η λήψη μέτρων που θα προσανατολίσουν την υφιστάμενη προσφορά τυποποιημένων, μη παραδοσιακών προϊόντων προς την προσφορά αυθεντικών Κυπριακών προϊόντων και θα παρέχουν στους επισκέπτες αυξημένες ευκαιρίες για ψώνια σε διάφορα σημεία της Κύπρου.

Περιφερειακή Στρατηγική

Μέσα στα πλαίσια της στρατηγικής επανατοποθέτησης της Κύπρου η κάθε περιοχή θα κληθεί να ετοιμάσει το δικό της όραμα (regional vision) για την τουριστική της ανάπτυξη και να δημιουργήσει ένα ξεχωριστό προϊόν (regional brand) αξιοποιώντας και επενδύοντας στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της - περιβαλλοντικά, πολιτιστικά κ.ά. - και δυνατά της σημεία ώστε να αποκτήσει τη δική της ταυτότητα.

Οι φορείς της κάθε περιοχής κλήθηκαν να ετοιμάσουν με την οικονομική και τεχνική βοήθεια του ΚΟΤ τις περιφερειακές στρατηγικές οι οποίες θα πρέπει να καταλήξουν σε αναπτυξιακά σχέδια για το τουριστικό προϊόν και σχέδια δράσης για το μάρκετινγκ.

Με τον τρόπο αυτό η κάθε περιοχή θα μπορέσει να αξιοποιήσει όλες τις δυνατότητες της για σωστή τουριστική ανάπτυξη που να συνάδει με την επανατοποθέτηση και τους γενικούς στρατηγικούς στόχους και θα βοηθηθεί να επιλύσει τα προβλήματα που

αντιμετωπίζει σήμερα (π.χ. εποχικότητα) και να εξασφαλίσει τα επιθυμητά οφέλη από τον τουρισμό.

3.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

Η στρατηγική Ποιότητας / Αξίας στοχεύει στην αύξηση της προσφερόμενης αξίας βελτιώνοντας τη σχέση μεταξύ ποιότητας και τιμής.

Με βάση τις επιδιώξεις του στρατηγικού σχεδίου οι ειδικοί στόχοι της Στρατηγικής ποιότητας / Αξίας συνοψίζονται ως εξής:

- Η μεγιστοποίηση της ικανοποίησης του επισκέπτη
- Η προσφορά πλούσιας και πολυδιάστατης τουριστικής εμπειρίας
- Η καλλιέργεια μοναδικού χαρακτήρα και ταυτότητας στον προορισμό
- Η παροχή τουριστικών διευκολύνσεων και υποδομής μεγαλύτερης ευρύτητας και ελκυστικότητας και η διατήρησή τους σε υψηλά επίπεδα ποιότητας .
- Ο σεβασμός και η προστασία του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος και των κοινωνικών αξιών
- Η εξασφάλιση υψηλών επιπέδων ποιότητας στις υπηρεσίες
- Η βελτίωση της ευελιξίας , ετοιμότητας και αποτελεσματικότητας του τουριστικού τομέα
- Η αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας του τομέα
- Η καλύτερη αξιοποίηση και βελτίωση της απόδοσης των επενδύσεων στον τουρισμό
- Η κάλυψη των αναγκών του τομέα σε ανθρώπινο από Κύπριους κυρίως
- Η διατήρηση της φιλοξενίας και της γνησιότητας στη σχέση του επισκέπτη με τον Κύπριο και η καλλιέργεια τουριστικής συνείδησης
- Η ενίσχυση του επαγγελματισμού

Οι τρεις βασικοί τομείς παρέμβασης της Στρατηγικής Ποιότητας / Αξίας είναι:

- Ποιότητα

- Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
- Τιμές

Τόσο η Στρατηγική Μάρκετινγκ όσο και η Στρατηγική Προϊόντος καλύπτουν επιμέρους πτυχές των πιο πάνω τομέων και συνεισφέρουν στη βελτίωση της προσφερόμενης αξίας.

Στον τομέα της Ποιότητας προτείνεται η εισαγωγή Σχεδίων Κινήτρων για εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης στη Ξενοδοχειακή και Επισιτιστική Βιομηχανία και θα καθιερωθεί η διεξαγωγή Έρευνας για την επιμέτρηση του βαθμού ικανοποίησης των επισκεπτών και την αξιολόγηση των διαφόρων πτυχών του τουριστικού προϊόντος.

Στο αναθεωρημένο θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη δημιουργία και λειτουργία των Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Επιχειρήσεων θα ενσωματωθούν ποιοτικά κριτήρια και πρότυπα και θα επανεξεταστούν οι τρόποι εφαρμογής τους ώστε να καταστούν πιο σύγχρονοι, ευέλικτοι και αποτελεσματικοί.

Με βάση τις εισηγήσεις που περιέχονται στη Μελέτη του ειδικού εμπειρογνώμονα τις υπηρεσίες του οποίου εξασφάλισε ο Οργανισμός, θα εφαρμοστεί Σύστημα Δεικτών Αειφορίας του προορισμού. Οι Δείκτες Αειφορίας επιτρέπουν την παρακολούθηση του βαθμού επιτυχίας των ποιοτικών στόχων του Στρατηγικού Σχεδίου.

Σε περιφερειακό επίσης επίπεδο προτείνεται η ετοιμασία και εφαρμογή σχεδίων ανάπλασης και εξυγίανσης του δομημένου περιβάλλοντος των τουριστικών περιοχών.

Στον τομέα της Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού προτείνεται η διεξαγωγή μελέτης η οποία θα καθορίσει τις ποιοτικές και ποσοτικές ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας και θα εισηγηθεί προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης για όλο το φάσμα των εργοδοτούμενων καθώς και για νέους τομείς και ειδικότητες.

Με βάση τα πορίσματα της μελέτης θα καθοριστεί επίσης ο ρόλος και ο τρόπος λειτουργίας της Ακαδημίας Τουρισμού. Θα θεσμοθετηθεί υποχρεωτικό εισαγωγικό

πρόγραμμα για νεοεισερχόμενο αλλοδαπό προσωπικό και θα καθοριστούν και ελεγχθούν τα ελάχιστα προσόντα για απασχόληση αλλοδαπών στην τουριστική βιομηχανία.

Στον τομέα των τιμών θα επιδιωχθεί η συστηματική παρακολούθηση τους σε σύγκριση με ανταγωνιστικούς προορισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Είναι κοινώς αποδεκτό ότι η οικονομική κρίση άφησε τα σημάδια της και στο τουρισμό των περισσότερων χωρών περιλαμβανομένης και της Κύπρου. Ο τουριστικός κλάδος περνά την δική του κρίση η οποία επιβεβαιώνεται μέσα από τα αποτελέσματα αρκετών τουριστικών επιχειρήσεων που δημοσιεύονται κατά καιρούς. Για την Κύπρο οι προοπτικές για τις αφίξεις τουριστών την φετινή χρονιά δεν διαγράφονται ευοίωνες , αφού παρουσιάζονται μειωμένες προκρατήσεις από την αγγλική αγορά η οποία είναι και ο βασικός αιμοδότης του τουρισμού. Γίνονται πάμπολλες προσπάθειες για να κρατήσουμε τουλάχιστον τον αριθμό των περσινών αφίξεων. Όπως και άλλες χώρες που εξαρτώνται από τον τουρισμό οι οποίες άρχισαν να βρίσκουν κάπως τα πόδια τους, σιγά σιγά άρχισαν να επενδύουν όλο και περισσότερο στο τουρισμό έτσι και η Κύπρος καταβάλλει προσπάθειες να επανακτήσει την κερδοφόρα πηγή της με τα όσα πλεονεκτήματα.

Η συνταγή εάν και γνωστή χρειάζεται αλλαγές αφού ο σημερινός τουρίστας μετράει ακόμα τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Μπορεί να χαρακτηριστεί απαισιόδοξο το μέλλον της τουριστικής βιομηχανίας της Κύπρου γιατί μπορεί ο ανταγωνισμός που υπάρχει από πλευράς καινούργιων ξενοδοχείων και τα όσα προσφέρουν σε χώρες , όπως η Τουρκία και η Αίγυπτος. Εάν οι αρμόδιοι φορείς δεν προνοήσουν μέτρα και κίνητρα που θα βοηθήσουν τους ξενοδόχους να ανακαινίσουν τα ξενοδοχεία τους προσφέροντας υπηρεσίες που θα εμπλουτίσουν το προϊόν, δεν πιστεύω ότι μπορούμε να ανταγωνιστούμε τους νέους προορισμούς. Η δέσμευση των μεγάλων οργανωτών ταξιδιών για δρομολογήσεις συγκεκριμένου αριθμού αεροπορικών πτήσεων προς την Κύπρο και οι ειδικές προσφορές που τους δίδονται από τους ξενοδόχους είναι και οι βασικοί παράγοντες που θα προσελκύσουν και φέτος τουρίστες στο νησί μας. Θεωρώ

επίσης ως βασικό παράγοντα την επιστροφή αριθμού επισκεπτών λόγω ικανοποίησης τους κατά την διάρκεια προηγούμενης επίσκεψης τους .

Όπως έχει αναφέρει ο ΟΕΒ οι προοπτικές για το 2010 θα ήταν συγκρατημένα αισιόδοξες, αν από πλευράς δικής μας καταφέρναμε να ενισχύσουμε την ανταγωνιστικότητα μας και επιτυχήναμε το στρατηγικό μας στόχο, που ήταν η τοποθέτηση της Κύπρου σε μια διαφορετική αγορά με διαφοροποιημένο, αναβαθμισμένο τουριστικό προϊόν. Κι αυτό λόγω των εκτιμήσεων ότι η Ευρωπαϊκή αλλά και οι διεθνείς οικονομίες έχουν ξεπεράσει τα χειρότερα και οι προοπτικές είναι πλέον καλύτερες .

Δυστυχώς στην Κύπρο δεν έχουν γίνει ουσιαστικές αλλαγές. Τα κίνητρα που ανακοίνωσε η Κυβέρνηση αρχές Νοεμβρίου 2009 για τις επενδύσεις στα ξενοδοχεία δεν έχουν πάρει ακόμη συγκεκριμένη μορφή, τη στιγμή που οι επενδύσεις για αναβάθμιση είναι ύψιστης προτεραιότητας. Στο τουριστικό μας προϊόν δεν έχουν προστεθεί έργα που θα αλλάξουν το είδος της πελατείας που προσελκύνουμε. Συνεπώς εκτιμάται ότι το 2010 δεν θα υπάρξει οποιαδήποτε βελτίωση του γενικού οικονομικού κλίματος και ειδικότερα των οικονομικών συνθηκών στις κύριες αγορές μας .

Η στρατηγική που προσπαθεί η Κύπρος να αποτρέψει μια νέα μείωση τουριστών και γενικότερα να ενισχύσει τον τουρισμό της είναι να αφορά την συνεχή βελτίωση και τον εμπλουτισμό της τουριστικής μιας υποδομής σε συνάρτηση με τον εκσυγχρονισμό και ανακαίνιση των ξενοδοχειακών μας μονάδων. Όσον αφορά τα άμεσα και βραχυπρόθεσμα μέτρα που πρέπει να ληφθούν είμαστε υπέρ της επέκτασης των κυβερνητικών μέτρων στήριξης του τουρισμού που καλύπτουν την περίοδο μεταξύ Απριλίου 2009 και Μαρτίου 2010 για ακόμα δώδεκα τουλάχιστον μήνες. Ευελπιστούμε ότι η κύρια τουριστική μας αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, οι αφίξεις της οποίας αποτελούν πέραν του 50% των συνολικών αφίξεων ετησίως καθώς και οι σημαντικές αγορές της Ρωσίας , της Γερμανίας και των Σκανδιναβικών χωρών θα έχουν φέτος καλύτερες επιδόσεις .

Πάνω σε αυτό δουλεύει ο ΚΟΤ και προσπαθεί να επενδύσει στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα έτσι ώστε να έρθουν πιο ποιοτικοί τουρίστες για να αφήνουν περισσότερο εισόδημα αυτό μπορεί να επιτευχθεί όταν αναπτυχθούν περισσότερο οι

εναλλακτικές μορφές τουρισμού παρά ο ήλιος και θάλασσα που το έχουν πολλές χώρες .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο τουρισμός ήταν και παραμένει ένας πολύ σημαντικός τομέας για την Κυπριακή οικονομία και αποτελεί έναν από τους βασικότερους άξονες της οικονομικής ανάπτυξης της πατρίδας μας, παρουσιάζοντας σημαντική συνεισφορά στο ΑΕΠ (13,6% το 2004) και στο ισοζύγιο πληρωμών, και συνεπακόλουθα στη συνολική ανάπτυξη του νησιού.

Οι αφίξεις παρουσίασαν ανοδική πορεία από το 1980, και έφτασαν στο μέγιστο τους το 2001 με 2,697εκ. αφίξεις και έσοδα .Για τα επόμενα χρόνια παρατηρήθηκε φθίνουσα πορεία μέχρι και το 2005, όταν παρουσιάστηκε μικρή άνοδος και οι αφίξεις έφτασαν τις 2,47εκ. Και τα έσοδα 1,006εκ. Παράλληλα σημαντικός είναι ο ρόλος του τομέα και στην απασχόληση, εφόσον μέχρι και σήμερα εργοδοτεί άμεσα σε ξενοδοχεία και εστιατόρια περί του 10% του εργατικού δυναμικού.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις για την μελλοντική ανάπτυξη του Κυπριακού τουριστικού προϊόντος παρέχει και ο WTTC, ο οποίος προβλέπει ότι ο τουριστικός τομέας αναμένεται ότι θα συνεισφέρει ένα ποσοστό της τάξης του 13,9% το ΑΕΠ μέχρι το 2014. Παράλληλα προβλέπεται πως το ποσοστό έμμεσης και άμεσης απασχόλησης στον τουριστικό τομέα θα φτάσει το 37% το 2014.

Γενικά το τουριστικό ρεύμα στην Κύπρο χαρακτηρίζεται από την εποχικότητα με το μεγαλύτερο μερίδιο της τουριστικής δραστηριότητας να επικεντρώνεται κατά την καλοκαιρινή περίοδο. Γεωγραφικά ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων από ξένους επισκέπτες επικεντρώνονται στις Επαρχίες Πάφου και Αμμοχώστου περιοχές που απορροφούν το 70% του τουριστικού ρεύματος. Προτιμότερο είδος καταλύματος

διαμονής είναι τα οργανωμένα διαμερίσματα με τις επαύλεις και τα παραδοσιακά καταλύματα.

Οι κύριες χώρες προέλευσης των επισκεπτών ιεραρχικά είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Σουηδία και η Ρωσία και συνολικά αντιπροσωπεύουν πέραν του 75% του όγκου των επισκεπτών της Κύπρου.

Ο εξωτερικός τουρισμός της Κύπρου είναι πολύ βοηθητικός για την οικονομία μας, γιατί οι τουρίστες αφήνουν το ξένο συνάλλαγμά τους. Ένας από τους βασικούς λόγους που οι τουρίστες επισκέπτονται το νησί μας, είναι η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά μας. Ιδιαίτερα ο τρόπος ζωής και οι διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις των κατοίκων, των ορεινών μας χωριών ελκύουν όχι μόνο ξένους αλλά και Κυπρίους.

ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Θολό είναι μέχρι στιγμής το τοπίο γύρω από την εξέλιξη της τουριστικής κίνησης την επόμενη χρονιά . Η Κύπρος άλλωστε έχει δεχτεί ισχυρά χτυπήματα από την οικονομική κρίση με αποτέλεσμα ο τουρισμός του νησιού να μειωθεί φέτος κατά 10% και 15% στις αφίξεις και σε έσοδα αντίστοιχα, Η πτώση δεν οφείλεται μόνο στην οικονομική κρίση αλλά και στα χρόνια διαθρωτικά προβλήματα και τον μονοδιάστατο εν πολλοίς χαρακτήρα του τουρισμού της Μεγαλονήσου.

Οι λόγοι που κάθε χρόνο τα πράγματα στον τουρισμό είναι χειρότερα από κάθε προηγούμενη χρονιά είναι:

Οι λόγοι είναι πάρα πολλοί και ίσως, ο κυριότερος, η κοντόφθαλμη πολιτική στην ανάπτυξη του τουρισμού. Κατ' αρχήν το τουριστικό προϊόν που προσφέρει η Κύπρος είναι γερασμένο και εκτός μόδας θα έλεγα. Έργα ζωτικής σημασίας που θα έπρεπε να

ήταν σήμερα σε πλήρη λειτουργία, μόλις τώρα έχουν αρχίσει να προγραμματίζονται ή να υλοποιούνται. Η υποδομή της πόλης και επαρχίας δεν έχει αναπτυχθεί παράλληλα με τις αναπτύξεις ξενοδοχειακών μονάδων, εμπορικών συγκροτημάτων, αλλά ούτε και βάσει των δημογραφικών ανακατατάξεων. Η τουριστική υποδομή είναι σε πολλούς τομείς ξεπερασμένη, συγκρίνοντας την με το τι ζητά ο επισκέπτης, ενώ παράλληλα δεν είμαστε ευέλικτοι στο να αρπάζουμε νέες ευκαιρίες ή να υλοποιούμε δράσεις με γρηγοράδα. Δυστυχώς, δεν μπορούμε σε κανένα τμήμα τουρισμού ή σε καμία τουριστική αγορά να παινυόμαστε ότι είμαστε leaders. Παράλληλα, βλέπουμε τους ανταγωνιστικούς προορισμούς να κάνουν άλματα στην εξέλιξη και να μας ανταγωνίζονται τόσο σε θέματα υπηρεσιών όσο και σε θέματα προϊόντος, αλλά και τιμών.

Αυτό που χρειάζεται να γίνει άμεσα, είναι η αναβάθμιση και ο επαναπροσδιορισμός του τουριστικού μας προϊόντος βάσει των ανταγωνιστικών μας πλεονεκτημάτων και των αναγκών των τουριστών με βάση τα σημερινά δεδομένα. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, τόσο από το ντόπιο όσο και από το ξένο εργατικό δυναμικό, καθώς πρέπει να εφαρμοστούν και νέες καινοτομίες στον τομέα του μάρκετινγκ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Χάρτες –σχεδιαγράμματα-πίνακες.
ΠΙΝΑΚΑΣ 1:

Χώρα Προέλευσης	2004		2005		
	Αριθμός	%Δ	Αριθμός	%Δ	%Δ 04/05
Σύνολο	2.349.012	100,0	2.470.063	100,0	5,2
Χώρες Ε.Ε.	2.031.392	86,5	2.127.762	86,1	4,7
Βρετανία	1.332.852	56,7	1.391.849	56,3	4,4
Γερμανία	161.574	6,9	182.689	7,4	13,1
Ελλάδα	133.407	5,7	130.156	5,3	-2,4
Σουηδία	83.964	3,6	88.125	3,6	5,0
Γαλλία	46.798	2,0	52.783	2,1	12,8
Ιρλανδία	44.292	1,9	52.711	2,1	19,0
Τρίτες χώρες	316.053	13,5	341.738	13,8	8,1
Ρωσία	83.818	3,6	97.600	4,0	16,4
Νορβηγία	50.706	2,2	48.281	2,0	-4,8
Ελβετία	41.292	1,8	40.287	1,6	-2,4
Ισραήλ	36.917	1,6	40.940	1,7	10,9
Λοιπές χώρες	103.320	4,4	114.630	4,6	10,9

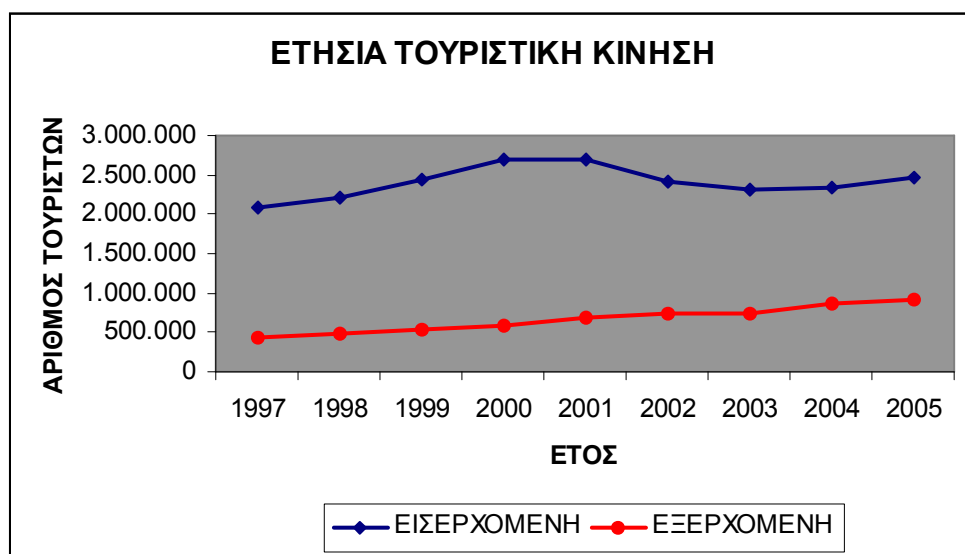
ΠΗΓΗ : ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2:

Ετήσια Τουριστική Κίνηση				
Ετος	Εισερχόμενη		Εξερχόμενη	
	Αριθμός	%Δ	Αριθμός	%Δ
1997	2.088.000	7,1	422.000	15,7
1998	2.222.706	6,5	484.082	14,7
1999	2.434.285	9,5	540.396	11,6
2000	2.686.202	10,3	587.621	8,7
2001	2.696.732	0,4	684.197	16,4
2002	2.418.238	-10,3	744.167	8,8
2003	2.303.247	-4,8	737.309	-0,9
2004	2.349.012	2,0	859.454	16,6
2005	2.470.063	5,2	913.820	6,3

ΠΗΓΗ:ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none">• Ιδιαίτερα γεωφυσικά/ μορφολογικά Χαρακτηριστικά-φυσικό περιβάλλον (δασικό πάρκο του Ακάμα και οι περιοχές Natura)• Καλές ολόχρονες καιρικές συνθήκες• Αναβαθμιστικά έργα (π.χ αεροδρόμιο, οδικό δίκτυο κ.λ.π)• Ιστορία και πολιτισμός. Περιοχή με ιδιαίτερο ιστορικό αλλά και πολιτισμικό ενδιαφέρον που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ιστορικών περιόδων• Ανάπτυξη και προώθηση παραδοσιακών τοπικών προϊόντων• Ασφαλής τουριστικός προορισμός• Κύριος τουριστικός προορισμός για τους Βρετανούς εδώ και χρόνια• Η Κύπρος περιλαμβάνεται και προωθείται ήδη αρκετά από τους tour operators• Οι Βρετανοί νιώθουν ασφάλεια στην Κύπρο, λόγω γλώσσας και τρόπου οδήγησης• Η Κύπρος αξιολογείται ότι προσφέρει καλό value for money	<ul style="list-style-type: none">• Σχετικά ακριβός προορισμός• Στασιμότητα τουριστικής κίνησης από το Ηνωμένο Βασίλειο από το 2001.• Πρόβλημα με την εικόνα της Κύπρου στο Ηνωμένο Βασίλειο• Ύπαρξη ξένου προσωπικού οδηγεί στην εξαφάνιση της Κυπριακής φιλοξενίας• Κακή εκμετάλλευση σύγχρονης τεχνολογίας (internet) από Κυπρίους• Διαφορές στις υποδομές εντός εκτός ξενοδοχείων μονάδων• Φθίνουσα πορεία κατά κεφαλή δαπάνης από Βρετανούς στην Κύπρο• Αυξημένη τάση από Βρετανούς για city breaks που δεν μπορεί να προσφέρει η Κύπρος

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3:

ΑΠΕΙΛΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση στις προτιμήσεις προορισμών χωρίς ευρώ και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης • Αύξηση ανταγωνισμού από νέες αγορές • Ανταγωνισμός από κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου • Εξωγενείς παράγοντες • Απαισιοδοξία από Κύπριους και Βρετανούς επαγγελματίες και φορείς του τομέα για το μέλλον του τουρισμού της Κύπρου 	<ul style="list-style-type: none"> • Σημαντική επίδραση από συστάσεις φίλων και συγγενών για επιλογή προορισμού • Κύπρος πολύ δημοφιλής προορισμός για τέλεση γάμων • Καλό κλίμα μπορεί να προσελκύσει αθλητικό τουρισμό(προπονήσεις ομάδων,γκολφ)σε συνδυασμό με διακοπές • Βρετανοί μεγάλη πηγή τουριστικής κίνησης με κύριο προορισμό την περιοχή της Μεσογείου

Πίνακας 3:Στατιστικά Στοιχεία Τουρισμού

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΑΦΙΞΕΙΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ				ΕΣΟΔΑ (euro εκ.)			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	54,875	51,848	50,658	47,066	36,2	33,6	35,3	31,2
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	66,151	63,098	70,140	56,626	39,4	38,5	40,6	36,3
ΜΑΡΤΙΟΣ	107,071	104,316	108,164	90,434	66,5	68,5	67,3	57,4
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	206,548	189,310	182,091	181,395	127,2	123,7	107,8	107,4
ΜΑΙΟΣ	283,513	273,058	271,559	246,546	191,1	204,6	191,3	158,1
ΙΟΥΝΙΟΣ	280,164	282,465	307,237	260,931	201,1	207,4	229,6	175,4
ΙΟΥΛΙΟΣ	341,443	352,423	342,554	304,126	264,9	287,3	272,9	232,5
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	314,872	340,534	328,100	291,583	264,8	306,0	278,0	234,8
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	296,532	315,437	305,348	276,178	240,8	263,0	247,4	200,2
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	1.951.173	1.972.493	1.965.855	1.754.890	1.431,9	1.532,7	1.470,2	1.233,3
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	283,046	275,103	267,866	230,431	209,9	206,3	198,6	175,5
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	95,682	94,741	97,900	90,400	64,3	67,8	72,4	70,4
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	71,022	73,742	72,127	69,350	49,1	51,4	51,6	42,7
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	2,400,924	2.416.081	2.403.750	2.145.071	1.755,3	1.858,1	1.792,8	1521.9

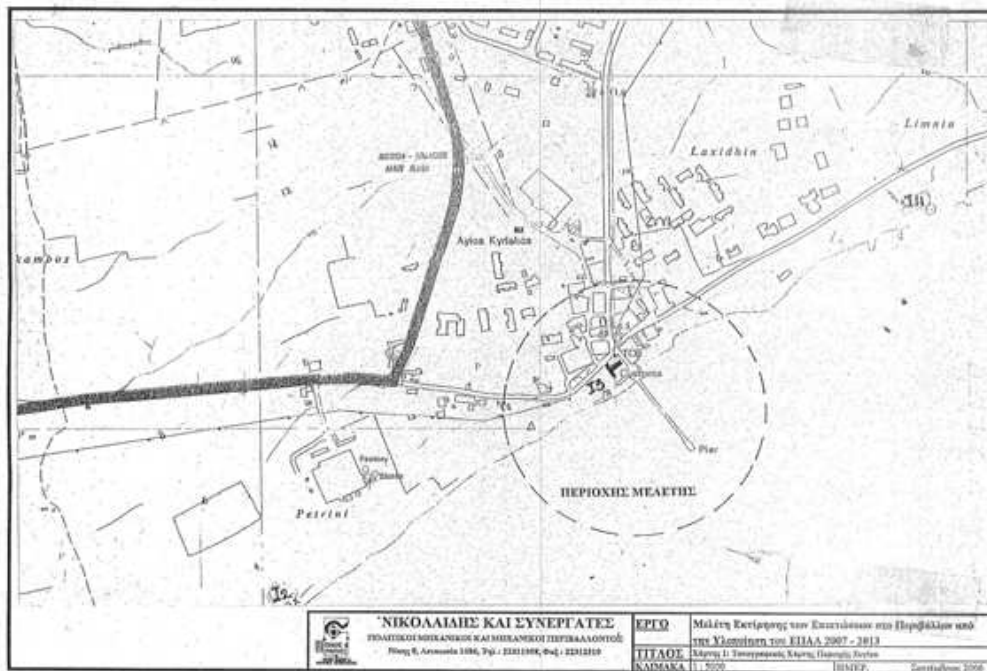
- Στον πιο πάνω πίνακα Βλέπουμε τα στατιστικά στοιχεία του τουρισμού για το 2006 μέχρι το 2009 σύμφωνα με την υπηρεσία στατιστικής του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, το 2006 μέχρι το 2007 μία αύξηση το 2008 μειώνονται πολύ λίγο και το 2009 υπάρχει φθίνουσα μείωση για το λόγο ότι υπάρχει κρίση που χτύπησε όλο το κόσμο και τώρα την Κύπρο γιατί οι Βρετανοί που ήταν οι περισσότεροι τουρίστες στον τόπο μας έχουν μειωθεί αρκετά γιατί υποτιμήθηκε η στερλίνα κατά πολύ.

Πίνακας 4 : Σύνδεση γεωγραφικών αγορών και τμημάτων αγοράς βάσει κινήτρου

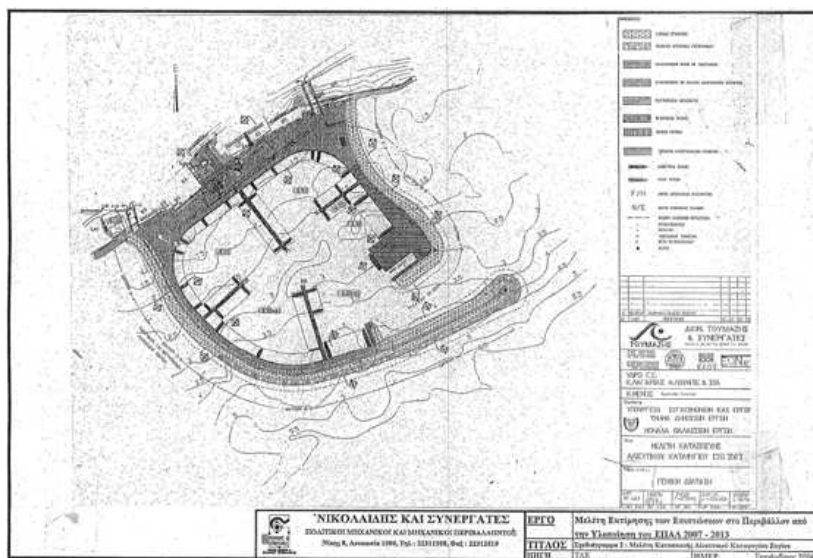
	Ήλιος και θάλασσα	Θρησκευτικός Τουρισμός	Αθλητικός τουρισμός	Τουρισμός γκολφ	Συνεδριακός τουρισμός	Τουρισμός Υγείας	Πολιτιστικός τουρισμός	Γάμοι Και ταξίδια του μέλιτος
Ην.Βασίλειο	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Γερμανία	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
Σκανδιναβικές χώρες	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
Ρωσία	✓		✓		✓	✓	✓	✓
Ελλάδα	✓	✓			✓		✓	✓
Γαλλία	✓			✓	✓	✓	✓	
Ιρλανδία	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Πολωνία	✓		✓		✓		✓	
Ελβετία	✓		✓		✓	✓	✓	
Ολλανδία	✓			✓			✓	
Βέλγιο	✓			✓	✓	✓	✓	
Αυστρία	✓		✓		✓	✓	✓	
Ιταλία	✓	✓		✓	✓	✓	✓	
Τσεχία	✓	✓	✓		✓		✓	
Ισραήλ	✓			✓	✓		✓	✓
Ουγγαρία	✓		✓				✓	
Χώρες Βαλτικής (Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία)	✓						✓	
ΗΠΑ και Καναδάς					✓		✓	

- Στο πιο πάνω πίνακα βλέπουμε τις χώρες που επισκέπτονται την Κύπρο και τις κυριότερες αγορές. Ποιες κυριότερες αγορές προτιμούν οι πιο πάνω χώρες όταν επισκέπτονται την Κύπρο.

Χάρτης 1 : «Από την μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων»

Χάρτης 2: «Από την μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων»

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνικές και Αγγλικές

1. Kolter, P.(2001) «Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ» , Αθήνα: Εκδόσεις Β. Γκιούρδας.
2. Kolter, P.& Armstrong G. (2001) «Αρχές Μάρκετινγκ », 9^η Αμερικάνικη έκδοση, Αθήνα Εκδόσεις Β. Γκιούρδας.
3. Πανηγυράκης, Γ. & Βεντούρα – Νεοκοσμίδη, Ζ. (2001). «Σύγχρονη Διοικητική Δημόσιων Σχέσεων» Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
4. Σφακιανάκης, Μ (2000) «Ενναλακτικές Μορφές τουρισμού» Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
5. Holloway, C & robinson, C.(2003) Τουριστικό Μάρκετινγκ. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος
6. Hunziker, W & Kraft, K. (1942) Allgemeine Fremdenverkehrslehre. Στο Ηγουμενάκης, Ν (1999)ν Τουριστικό Μάρκετινγκ. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
7. Britton, S.(1982) the political economy of Tourism in the Third World. Annals of Tourism Research, 9(2), 331

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

8. Ανάπτυξη του θρησκευτικού τουρισμού στην Κύπρο-(Travel daily news)
<http://www.traveldailynews.gr>
9. Προώθηση του Συνεδριακού Τουρισμού www.intravelreport.gr
10. www.visitcyrus.biz Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
11. Αγροτουρισμός www.e-villages.org/agrotourism.shtm

12. Ταξίδια και τουρισμός στην Κύπρο –Cyprus Tourism Centre
<http://notiakypros.com/about-cyprus.php>
13. <http://tourismisalofus.wordpress.com>
14. Sigma live «Γερασμένο και εκτός μόδας το τουριστικό προϊόν της Κύπρου.
Πηγή στο διαδίκτυο: <http://www.sigmalive.com/simerini/news/social/24434>
15. Cyprus tourism watch « Σύγχρονες κυπριακές οπισθοδρομικές νοοτροπίες»
Πηγή στο διαδίκτυο: <http://www.cyprustourismwatch.com>
16. tourism and property « Κίνητρα για την απόσυρση των μη βιώσιμων
ξενοδοχειακών μονάδων στη Μεσόγειο» Πηγή στο διαδίκτυο:www.t-p.gr/
17. Μελέτη Εκτίμησης των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την
Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013 Πηγή στο
διαδίκτυο: <http://www.moac.gr>.
18. Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Τμήμα Αλιείας
και Θαλάσσιων Ερευνών, *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας (ΕΠΑΑ) 2007 -
2013*. Ιούλιος 2006, Κύπρος. 2013 Πηγή στο διαδίκτυο: <http://www.moac.gr>.
19. Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Τμήμα Αλιείας
και Θαλάσσιων 2013 Πηγή στο διαδίκτυο: <http://www.moac.gr>.
20. Ερευνών, Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αλιείας 2007 – 2013. Μάιος 2007.
Κύπρος.Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Τμήμα
Αλιείας και Θαλάσσιων2013 Πηγή στο διαδίκτυο: <http://www.moac.gr>.
21. Ερευνών, Single Programming Document for the Fisheries Sector 2004 –
2006, Κύπρος. 2013 Πηγή στο διαδίκτυο: <http://www.moa.cyprus>
22. Στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης 2003-2010 Πηγή στο διαδίκτυο:
<http://www.visitcyprus.biz>

23. «ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ» Πηγή στο
διαδίκτυο: <http://www.visitcyprus.biz>
24. «Γερασμένο και εκτός μόδας το τουριστικό προϊόν. » Μηλίτσα
Πολεμίτου(2010) Πηγή στο διαδίκτυο: <http://www.sigmalive.com/simerini>
25. Ο.Ε.Β Το κυπριακό τουριστικό προϊόν δεν είναι πλέον ελκυστικό (2010)
Πηγή στο διαδίκτυο: <http://www.sigmalive.com/simerini>
26. Ταξίδια και τουρισμός στην Κύπρο. Πηγή στο διαδίκτυο:
<http://notiakypros.com/aboutcyprus.php>
27. «Ανάπτυξη και προώθηση του τουρισμού στην Κύπρο» (2009) Πηγή στο
διαδίκτυο: <http://filoksenos.blogspot.com>
28. Ανάπτυξη του τουρισμού Υγείας Πηγή στο διαδίκτυο:
<http://www.stockwatch.com.cy/>
29. «Συνεδριακός Τουρισμός, το βήμα που δεν πήραμε» Πηγή στο διαδίκτυο:
<http://tourismisalofus.wordpress.com>
30. «Γκόλφ Ηνέα μορφή τουρισμού» Πηγή στο διαδίκτυο: <http://www.gkolf.com>
31. Τουρισμός Υγείας «Ήρθε ο καιρός να αναπτυχθεί και στην Κύπρο»(2008)
Πηγή στο διαδίκτυο:<http://www.apopsi.com.cy>
32. Πτυχιακή εργασία ΑΤΕΙ Ηρακλείου Κρήτη «Βασικές έννοιες και
χαρακτηριστικά του τουρισμού. Πηγή στο διαδίκτυο: [http://www.ptixiakes
ergasies.com](http://www.ptixiakes
ergasies.com)

ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

33. Μιχάλης Δωμιώτης (2010) « Οι προοπτικές δεν είναι ευνοϊκές», κοινωνία,
σημερινή σελ.58-59
34. Χρίστου Ιωάννου (2010) «Τουρισμός παρόν και μέλλον», άποψη,
φιλελεύθερος σελ.7-8